

GOVERNMENT OF INDIA

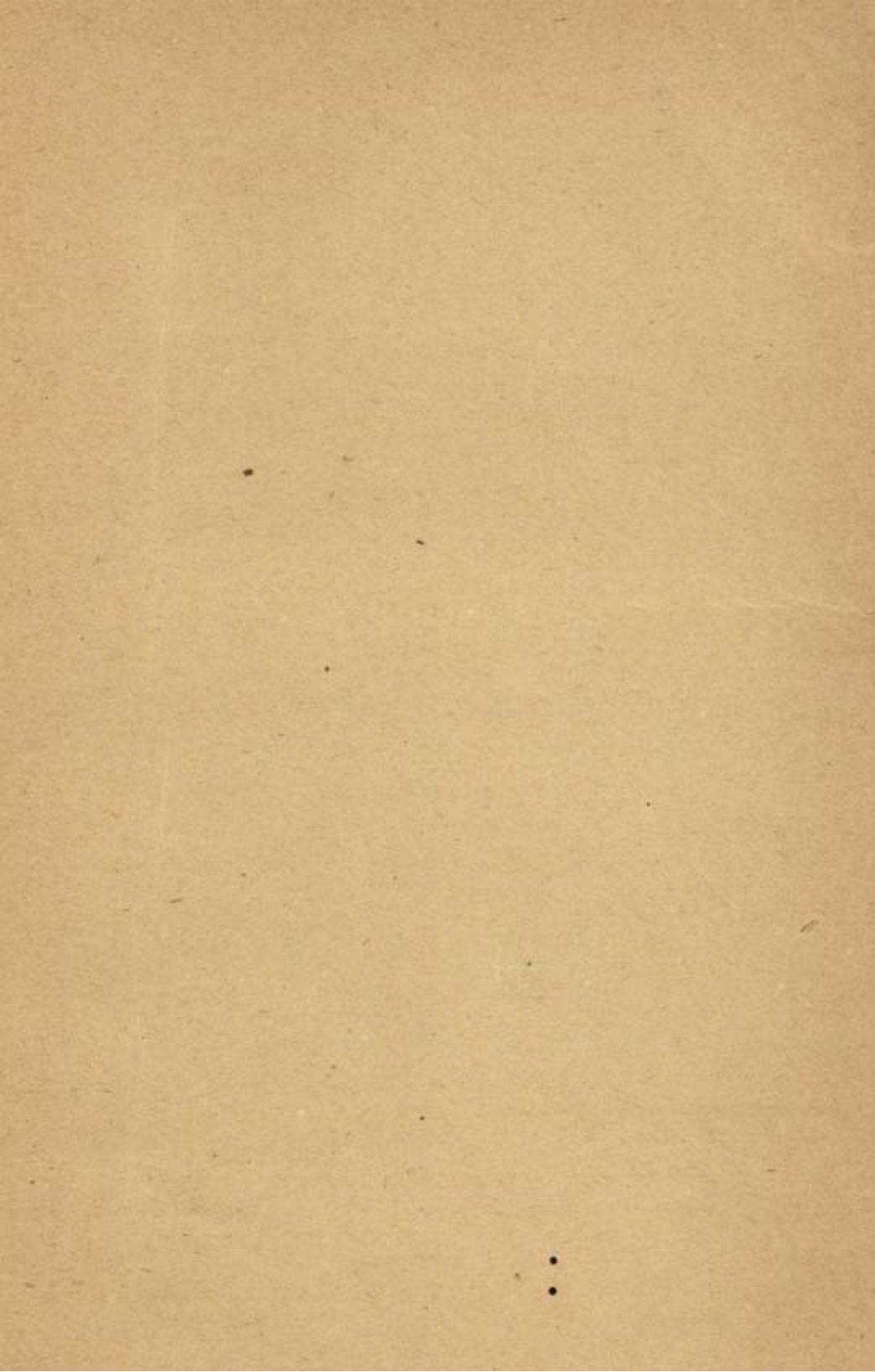
ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA

CENTRAL
ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 41772

CALL No. 069.09(548) Gy/N.M.

D.G.A. 79

IV කොටස—අධ්‍යාපන, විද්‍යා සහ කලා (E)

1961-62 වර්ෂය සඳහා ජාතික කෞතුකාගාර
අධ්‍යක්ෂක තැනගේ පරිපාලන වාර්තාව

41772

ජූනි, 1963

ආචාර්ය ප. එ. ප. දරාණියගල මහත්මා

PART IV—EDUCATION, SCIENCE AND ART (E)

Administration Report of the Director of
National Museums for 1961-62

069.09(548)

Cey/N.M.

June, 1963

Dr. P. E. P. Deraniyagala

ලංකාවේ වාර්තාවේ නියමයන් පිහිටි “ රිස්ටර්න් ලේපර් මිල්ස් කෝපරේෂන් ” හි නිපදවන ලද
කඩදාසිවල ආණ්ඩුවේ නියමයෙන් ලංකාණ්ඩුවේ මුද්‍රණාලයේ මුද්‍රාපිතයි
කොළඹ මහ ලේකම් ගොඩනැගිල්ලේ පිහිටි කා. පො. අංක 500 දරණ රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන්
මිලදී ලබාගත හැක

PRINTED ON THE ORDERS OF GOVERNMENT AT THE GOVERNMENT PRESS, CEYLON, ON PAPER
MANUFACTURED AT THE EASTERN PAPER MILLS CORPORATION, VALAICHCHENAI, CEYLON.

TO BE PURCHASED AT THE GOVERNMENT PUBLICATIONS BUREAU, P. O. BOX 500,
SECRETARIAT, COLOMBO, AND THE COLOMBO MUSEUM.

මිල Price : 1/35

තැපැල් ගාස්තුව Postage : -/50

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA
CENTRAL
ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO 41772

CALL No. 069.09(548)/Cey/N.M.

D.G.A. 79

ප්‍රවේශිත ප්‍රකාශන ලැබුණ දිනය } 1963.5.30
Proof returned

ප්‍රසිද්ධ කළ දිනය } 1963.6.12
Published

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No 41772

Date 21.1.1965

Call No. 069.09(548)/Cey/N.M.

1961-62 වර්ෂය සඳහා ජාතික කෞතුකාගාර අධ්‍යක්ෂක තැනගේ පරිපාලන වාර්තාව

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

තරඹන්නෝ.—තරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව 2,27,061 ක් විය. මෙය පසුගිය වසරේ සංඛ්‍යාවට වඩා 31,611 කින් වැඩි ය.

කමිටි.—උපදේශක කමිටුව තෙවරක් රැස්විය. ජාත්‍යන්තර කෞතුකාගාර සංගමයේ

නිවැරදි කිරීම

E 5 වෙනි පිටුවේ (3) අනුප්‍රේශය “පොළඟ රැකගැනීම” කියා නොව “පිඹුරු රැකගැනීම” යනුවෙන් විය යුතුය.

ERRATUM

Page E 29, paragraph 3—The last word in the penultimate line should read “Prehistory” and not “Proprietary” as appearing therein.

R 10365—550 (8/63) GOVT. PRESS, Ceylon.

හොනොලුලු හි පිහිටි ඇත පෙරදිග ප්‍රාග් ඓතිහාසික සංගමයේ ප්‍රාදේශීය සංස්කාරක වශයෙන් ද කටයුතු කරයි.

සත්ව විද්‍යා සහකාර තැනපත් ආවායම් පී. එච්. ඩී. එච්. ද සිල්වා මහතා ලන්ඩන් සත්ව විද්‍යා සමාජයේ විද්‍යාත්මක සාමාජිකත්වයක් සඳහා ඉල්ලුම් කිරීමෙන් පසුව තෝරා පත්කැර ගනු ලැබීය. මානව වංශ විද්‍යා සහකාර තැනපත් සී. ඇම්. ඒ. ද සිල්වා මහතා විද්‍යාඥය වියව විද්‍යාලයේ සමාජ මානව විද්‍යාව හා සිංහල සංස්කෘතිය පිළිබඳ බාහිර කපිකාවායම්වරයා වශයෙන් දිගටම ක්‍රියා කෙළේය. අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැනපත් එච්. එල්. කල්දේරා මහත්මා අවුරුදු 37 ක සේවයකින් පසුව 1962 ජනවාරි මස 6 වැනි දින විශ්‍රාම ලැබීය. හේ 1925 අගෝස්තු මස 1 වැනි දින පුස්තකාල සහකාර වශයෙන් දෙපාර්තමේන්තුවට බැඳුණේය. 1929 මැයි 1 වැනි දින හෙතෙම මුරකරු පරීක්ෂක වශයෙන් උසස් කරනු ලැබීය. 1942 වර්ෂයේදී කොළඹ කෞතුකාගාරය හිස් කරනු ලැබූ වේලේ හෙතෙම, අගනා සේවයක් ඉටුකළ අතර, ආරක්ෂකයන් වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ කොළඹ කෞතුකාගාර නිලධාරීන් දෙදෙනාගෙන් එකෙක් වීමේ භාග්‍යය ද ලැබීමෙහි සමත්විය.

යුද්ධයෙන් පසුව සත්ව විද්‍යා භාණ්ඩ හැර අනෙක් භාණ්ඩ සියල්ල කොළඹ වෙත ආපසු ගෙනෙනු ලැබූ වේලේ ඒ සියල්ල පවරන ලද්දේ ඔහුගේ භාරකාරත්වයටය. හේ 1952 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී දෙපාර්තමේන්තුවට පත්වූ පළමුවැනි අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාරවරයා වශයෙන් උසස් කරනු ලැබීය. ඔහු භාරයේ පැවැති භාණ්ඩ අළුතින් පත්කරනු ලැබූ ප්‍රාග් ඓතිහාසය හා භූගර්භ විද්‍යාව, මානව විද්‍යාව හා පුරාවිද්‍යාව සහ පැරණි සිතුවම් යන මේ අංශ පිළිබඳ ආරක්ෂකයන් තිදෙන අතර බෙදා හරිනු ලැබීය.

පැරණි සිතුවම් යන මේ අංශ පිළිබඳ ආරක්ෂකයන් තිදෙන අතර බෙදාහරිනු ලැබීය.

හෙතෙම සවකීය සේවා කාල පරිච්ඡේදය මුළුල්ලෙහිම, සිය භාරයේ පැවැති භාණ්ඩ හා ඒවායේ ප්‍රදර්ශනය කෙරෙහි බලවත් උනන්දුවක් දක්වීය. නිදහස් කෞතුකාගාර දේශන හා ගුවන් විදුලි කථා පැවැත්වීමේ වැඩ පිළිවෙල සංවිධානය කිරීමෙහි ලා මහඟු සේවයක් කළ හෙතෙම ප්‍රාග් ඓතිහාසික භූමිභාගයක් වූ රාවණා ඇල්ල ගුහාව කැණීමෙහි ලා ද අති විශාල මෙහෙයක් ඉටු කෙළේය.

කල්දේරා මහතාගේ උනන්දුව හුදෙක් සිය සාමාන්‍ය දෛනික රාජකාරී කෙරෙහි පමණක්ම සීමා වූයේ නැත. ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ ගැන ඔහු පළකළ ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංඛ්‍යාව ද, ලබකාවේ මිළ මුදල් ගැන ඔහු සම්පාදනය කළ ග්‍රන්ථය ද මේ බවට සාක්ෂි දරයි.

ගේ කොළඹ කෞතුකාගාර ක්‍රීඩා හා සුභ සාධක සමාජයේ සභාපතිවරයා වූ අතර, රාජ්‍ය සේවා බෞද්ධ සම්මේලනයේ කෞතුකාගාර ශාඛාවේ සභාපති ද විය.

කල්දේරා මහතා සිය භාරයේ පැවැති සෑම අංශයක්ම සංවර්ධනය කිරීමෙහි ලා මහඟු සහායක් දුන්නේය. එහෙත් ඔහුගේ විශේෂ ඇලීම වූයේ මානව වංශ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා භාණ්ඩ රැසය.

විද්‍යාදය විශ්ව විද්‍යාල සිය කෞතුකාගාරයේ ආරක්ෂක තැන වශයෙන් ඔහු අළුතින් අරඹා තිබෙන කටයුත්තෙහි ලා සිය සහයන් සියලු දෙනාගේම හිතාදර ආශීර්වාද හා සුඛ පැතුම් ඔහු වෙත පිරිනැමී.

පුරා අවුරුදු 37 ක් තිස්සේ පුස්තකාලයෙහි කාර්යක්ෂම ලෙසත්, පක්ෂපාති ලෙසත්, හිතවත් ලෙසත් සේවය කළ කායාල කාර්ය සහායක එම්. ඩී. තිසේරා මහතා 1961 ඔක්තෝබර් මස 31 වැනි දින විශ්‍රාම ලැබීය.

හිස් වූ තුබුණු මුරකරු තනතුරු සය පුරවන ලදී.

එකොළොස් වසක් පුරා දෙපාර්තමේන්තුවට ඉතා හිතවත් ලෙස සිය රාජකාරී ඉටුකළ කායාල කාර්ය සහායක කේ. ඩී. සී. ප්‍රනාන්දු මහතාගේ අකාල මරණය ගැන දෙපාර්තමේන්තුව සවකීය සාතිය සංවේගය පළ කරයි.

නව උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ල. උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ලේ බටහිර අඩිය නිමාණය කිරීමේ කටයුතු අවසන්වීමට ඉතාමත් ආසන්නය. මේ අවසන් වූ විට දැනට ගබඩාවල ඉඩ මදකම නිසා ඇසිරී තිබෙන භාණ්ඩ සැහෙන සංඛ්‍යාවක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට පිළිවන් වනු ඇත; තදබදය ද තරමක් දුරට සංසිද්දෙනු ඇත.

ප්‍රාග් ඓතිහාසික හා භූගර්භ විද්‍යාංශය.—එස්. පී. එෆ්. සේනාරත්න මහත්මා භාරයේ තිබෙන ප්‍රාග් ඓතිහාසික අංශය, අධ්‍යක්ෂක තැන විසින් බෙල්ලන් බැදී පැලැස්සෙන් ලබාගන්නා ලද භාණ්ඩ වලින් වඩාත් විශාල බවට පත්විය. අධ්‍යක්ෂ තැනගේ යෝජනාව පරිදි මෙම භූමිභාගය නව්‍ය ලබකා සිතියමෙහි සර්වේශ් ර් ජනරාල් විසින් ඇතුළත් කරනු ලබ තිබේ.

මේ භූමිභාගයෙන් ලබාගන්නා ලද ආදම් ද්‍රව්‍ය පිළිබඳව පළවී තිබෙන කොළඹ කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන කරා විදේශීය විද්වතුන්ගේ ද අවධානය සැහෙන පමණ යොමුවීමට පටන් ගෙන තිබේ. කේම්බ්‍රිජ් විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය ග්‍රේහැම් ක්ලාක් මහත්මා සවකීය “ලෝක ප්‍රාග් ඓතිහාස සාරාංශය (1961)” “World Pre-history, —an Outline” (1961) by Grahame Clarke නමැති කෘතියෙහි මේ ගැන සඳහන් කර ඇත.

පරික්ෂාකර බැලීම සඳහා මුහුණතේ සවාහා වික ඉතිහාස කෞතුකාගාරය වෙත යවනු ලැබූ, මේ භූමිභාගයෙන්ම සොයා ගන්නා ලද මුල් ද්‍රව්‍ය රැස අධ්‍යයනය කරනු ලැබීමෙන් පසුව ආපසු මෙහි එවන ලදී. ඉන් සමහරක් දැනට ප්‍රදර්ශනය කැරේ. මුහුණත කෞතුකාගාරයේ හා කැලීප්පාර්තියා විශ්ව විද්‍යාලයේ අධිකාරීන් විසින් කරන ලද යථෝක්ත අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල 1963 දී පළවනු ඇත. තවද, 1961 දී අධ්‍යක්ෂක තැන බෙල්ලන් බැදී පැලැස්සෙන්ම සොයාගත් දහහත් ගැහිපිදි යුවතියකගේ ඇට සැකිල්ලක් දැනට ප්‍රදර්ශනය වේ. මේ ආදම් ද්‍රව්‍යය පිළිබඳ විස්තරයක් දුන් මුද්‍රණය වෙමින් පවතී.

ලේඛනගත කිරීම.—මැණික් ගල් රැස කිරු, සේයැරු ගතකොට ලේඛනගත කරන ලදී.

සත්ව විද්‍යාංශය.—ලංකා වන සත්ව දෙපාර්තමේන්තුවේ භාරකාර තැන සඳහා වූ වෘක්ෂලතා හා සත්වාරක්ෂක කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් අධ්‍යක්ෂක තැන පහත සඳහන් යෝජනා එම මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙළේය:—

- (1) පල්ලේ බැද්ද—මුල්ලේගම ප්‍රදේශය ඇතුළත ප්‍රදේශය අහස හුමියක් වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම.
- (2) මහවැලිගඟේ මඩවගුරු ඔස්සේ ප්‍රදේශය එල්පාස් මැක්සිමස් විල් අලියා නමැති විශාල උපවර්ගය සඳහා අහස හුමියක් වශයෙන් ප්‍රකාශ කිරීම.
- (3) පොළොන්නා රැක ගැනීම.
- (4) ලංකාවේ අලින්ගේ හා ඇතුන්ගේ සංඛ්‍යාව දන ගැනීම පිණිස අලුත් උපන් අලි පැටවුන්ගේ අවුරුදු පතා තෙවර බැගින් සංගණනයක් පිළියෙළ කිරීම.

ලංකා සත්ව විද්‍යා සමීක්ෂණය.—මේ අරමුණ සඳහා වෙන්වූ තුබුණු මුදලින් වැඩ කොටසක් කුඩාරම් හා වෙනත් උපකරණ ලබාගැනීම සඳහා වියදම් කරන ලදී. එහෙත් භාණ්ඩ රැස්කර ද ලබාගන්නා ලද බැව් ද මෙහි ලා සඳහන් කරනු පිසියෙමි. එම භාණ්ඩ පිළිබඳ විස්තර මෙම වාර්තාවේ අන් තැනෙක පළවේ.

බඩෙහි වරල් විද්‍යාමාන වීම හා විද්‍යාමාන නොවීම නිසා පමණක් එකිනෙකින් වෙන්ස්වන ඔපිසෙප්සලස් ගාෂුවා (*Ophicephalus gachu*) සහ චානා ඔරියන්ටාලිස් (*Channa orientalis*) යන මත්ස්‍ය දෙවර්ගයේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව කරුණු සමීක්ෂණයෙන් ඉතා ප්‍රයෝජනවත් ප්‍රතිඵල ලැබී ඇත. මේවා ස්පෝලියා සිලැනිකා 30 වැනි කාණ්ඩයේ 1 වැනි කොටසේ පළවෙමින් පවතී.

ස්විඩනයේ ලුන්ඩ් විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය පර් බ්‍රින්ක් මහතා (Professor Per Brinck of Lund University, Sweden) සිය සගයන් දෙදෙනා වූ හූග්‍රෑන්ඩ් (Hugo Anderson) හා ලෙනාර්ට් සිඩර් හෝම් (Lennart Ceder Holm) යන මහතන් දෙදෙනා සමග මෙහි සපැමිණ 1962 ජනවාරි මුල සිට එම මාර්තු අවසානය දක්වා යපොක්ත කායායෙහි නිරත වූයේය. ඔවුහු සත්ත්වද්‍රව්‍ය වැඩි කොටසක් කොළ ඇට රහිත සත්ත්ව ද්‍රව්‍යය, දිවයිනේ නානා ස්ථාන වලින් ලබා ගත්හ. ඔවුන්ගේ තොරතුරු අධ්‍යයනය කිරීමෙන් මෙතෙක් සිදුවී තිබුණු සත්ත්වාක්‍රමණයේ විවිධ අවස්ථා පිළිබඳ විශාල දැනුමක් නිපදවා ගැනීමට නිසැකවම පිළිවන් විය යුතුය. සත්ත්ව විද්‍යා සහකාර තැන්පත් ආචාර්ය පී. එච්. ඩී. එච්. ද සිල්වා මහත්මා හා ඔහුගේ කායායී මණ්ඩලය වන රසායනාගාර සහකාර එම්. ජී. රාමෙසුම, වමිසිල් පී, කේ. එල්. ඊ. පෙරේරා සහ වැඩ බලන සහකාර වමිසිල් පී පී. ඩී. සරනේලිස් යන මහත්වරු කොළඹ කෞතුකාගාර සත්ත්වවිද්‍යාත්මක භාණ්ඩයන් යථා පරිදි ආරක්ෂාකළ අතර, ආදර්ශවත් නාමලේඛන ගතකිරීමේ හා හඳුනා ගැනීමේ කායායී ය ද ඉෂ්ටකළහ. මිපිදිය හා වෙනත් මත්ස්‍යයෝ සහ උරගයෝ 544 ක් ද පක්ෂිහු හා ක්ෂීරපායීන්ගේ සත්තු 55 ක් ද අළුතින් එකතු කරනු ලැබූහ. මෙ ගැර, යාපනයෙන් ඔබ්බෙහි වූ දූපත්වල වෙරළට ගසාගෙන අවුත් තුබුණු වඩා උල් නැති තල් මසුන් දෙදෙනාගේ මලකුණු වලින් ඇට කටු කොටස් කිහිපයක් ද ලබා ගන්නා ලදී. පොලිකිට් පත්‍රවත් පිළිබඳ පයෝගීභූමියන්හි නිරතවීම සඳහා සවකීය කාලයෙන් වැඩි කොටසක් ගතකළ සත්ත්ව විද්‍යා සහකාර තැන විද්‍යාවට නව්‍යවූ වර්ෂ 9 ක් ද, ලක්කා සත්ත්වසංගතියට නව්‍ය වූ වර්ෂ 16 ක් ද අනාවරණයකරගෙන සිටී. 1 (ඒ) පරිශීෂ්ටය බලනු ලැබුවේ. හෙතෙම පෙක්ටිනාරියා (පෙක්ටිනාරියා) පනවා විලි (*Pectinaria (Pectinaria) Panava willey*) නමැති වර්ගයට අයත් ආදර්ශයක් මිගමුව කලපුවෙන් සොයා ගෙන ඇත. විශේෂයෙන් අයිකෝනියා (*Eichornia*) නම් ජලජ පැලෑටියෙහි කඳෙහි බහුලව දක්නට ලැබෙන හර්පොඩෙලොයිඩියා ඉන්ඩිකා (*Herpobdelloidea indica* (Kaburaki) * නමැති එරොප්ඩෙලොයිඩ් (*Eropdellid*) කුඩාලා ලංකාවේ විද්‍යාමාන වන බැව් ද හේ අනාවරණය කරගෙන ඇත.

සත්ත්ව විද්‍යාත්මක ප්‍රදානය:—1 (බී) පරිශීෂ්ටය බැලුව ඔනැව්.

කිට් විද්‍යාව, කිට් විද්‍යා සහකාර තැන්පත් බබලිවි. ඩී. පී. ගුණවර්ධන මහත්මිය වැලිමඩ, හක්ගල, නුවරඑළිය, මහගස්තොට, නැදන්ගම, කළුමුල්ල, බොරැල්ල, බණ්ඩාරවෙල, දියතලාව, කොස්ලන්ද, වැල්ලවාය, බදුල්ල, හල්දම්මුල්ල, බලන්ගොඩ, රත්නපුර සහ අවිස්සාවේල්ල යන ස්ථාන සැපයුණි, ගණනින් 500කටත් අධිකවූ ආදායී ද්‍රව්‍ය රැසක් සොයා ගත්තාය. ආ. එ. සියල්ල හඳුනා ගත්තාය. කිට් විද්‍යා සහකාරිණී තොමෝ කිට් විද්‍යා අංශයේ අයත්, ගණනින් 1,13,119 ක් වූ, සමස්ත භාණ්ඩ රැසම එම අංශයේ රසායනාගාර තැන්පත්, විශ්‍රාම යන වී. ආර්. සන්දසාර මහතා වෙතින් භාරගත්තාය. මේ භාරගැනීම කැරැණේ ආදායී 9,446ක් අත්හදාබැලීමේ පරීක්ෂණය කට භාජන කිරීමෙන් පසුවය. ආ. මේ භාණ්ඩ රැස පහත දැක්වෙන පරිදි බෙදා වෙන් කැර ඇත :—

(1)	ලෙපිඩොප්ටෙරා	42,517
(2)	කොලිපෝප්ටෙරා	23,336
(3)	සිමෝප්ටෙරා	18,216
(4)	රයින් කෝටා	13,766
(5)	හයිමනෝප්ටෙරා	7,514
(6)	ඩිප්ටෙරා	6,095
(7)	සිඩොනාටා	906
(8)	නියුරෝප්ටෙරා	296
(9)	ට්‍රයිකෝප්ටෙරා	222
(10)	සොකෝප්ටෙරා	69
(11)	අරක්නිඩා	65
(12)	ජල ලෝප්ටෙරා	60
(13)	එම්බියෝප්ටෙරා	23
(14)	එපිමෙරෝප්ටෙරා	4

1,13,119

පර්යේෂණ. සමනල වර්ගයට අයත් සතුන් පිළිබඳව කෞතුකාගාර ශාස්ත්‍රීය ලිපියක් සැකසීමේ අදහසින් කිට් විද්‍යා සහකාරිණිය ඔවුන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක යෙදී සිටියාය. සැටර්නයිඩයිඩ (Saturniidae) පවුලෙහි ජිනස් ඇක්ටියාස් (Genus Actias) වර්ගයට අයත් එකම සත්ව විශේෂයක් පමණක් :—එනම්, ඇක්ටියාස් සෙලින් (Actias Selene) ද ඇටකස් (Attacus) වර්ගයට අයත් විශේෂ දෙකක්—එනම්, ඇටකස් ඇටලස් (Attacus atlas) හා ඇටකස් රිසිනි (Attacus ricini) පමණක් ද ලබකාවෙන් සටහන් කැරගනු ලැබී තිබේ. එමෙන්ම, ඇන්තෙරියා (Antheraea) නම් වර්ගයට අයත් බොහෝ විශේෂ වලින් ඇන්තෙරියා පැපියා (Antheraea paphia) නම් විශේෂය පමණක් ද, ක්‍රිකියුලා (Cricula) වර්ගයෙන් ක්‍රිකියුලා ට්‍රිප්නෙස්ට්‍රාටා (Cricula trifenestrata) නම් විශේෂය පමණක් ද සටහන් වී ඇති නමුදු, සැටර්නයිඩයිඩ (Saturniidae) පවුලටම අයත් වන ලියෝපා (Leopa) සැටර්නියා (Saturnia) හා සලස්සා (Salassa) වර්ගවලට අයත් විශේෂයන්ගෙන් කිසිවක් මෙතෙක් ලියා තැන්පත් වී නැත. යථෝක්ත යෝජිත ප්‍රකාශනය නිසා ලබකාවේ සමනල වර්ගයට අයත් සතුන් පිළිබඳ දැනීම දෙගුණ, තෙගුණ වනු ඇත. එබඳු දැනීමක් කෘෂිකර්මයෙහි ලා ඵනම්, ධාන්‍ය පරාග පෝෂණය සම්බන්ධයෙන්—ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

සිඩොන්ටෝප්‍රස් වැටිකෝනිස් නම් ජීවියාගේ සවාහාවික පරිසර ජීවගති විද්‍යාව පිළිබඳව සිත්කළ සොයාගැනීම් කිහිපයක් කැරගෙන ඇත. මෙම ජීවියා කෞතුකාගාර රසායනාගාරයෙහි බෝකිරනු ලබයි. හඳුනා ගැනීම සඳහා කෞතුකාගාරය වෙත ගෙනෙන ලද අනේකාදායී අතරෙහි ඉතා දුර්ලභ දලබුවෙක් විය. උං මෙහි ගෙනෙන ලද්දේ දෙලොස්බාගේ ස්විට්සර්ලන්තයේ මහත්මිය විසිනි. කිට් විද්‍යා සහකාරිණිය උං සයිකිඩයිඩ පවුලට අයත් වූවෙකු වශයෙන් හඳුනා ගත්තාය.

මානව වංශ විද්‍යාව. මානව වංශ විද්‍යා සහකාර සී. එම්. ඒ. ද සිල්වා මහතා හෙවිට ජනයාගේ ජාතික වාරිත්‍ර වාරිත්‍රවල සම්ප්‍රදායේ ඉතිහාසය පිළිබඳව ප්‍රයෝජන කරමින් සිටී. ඔහු කළ පරීක්ෂණවලින් එළිදරව්වන කරුණක් නම්, මේ ජාතිය ක්‍රමයෙන් සිංහල හා දෙමළ ජාති දෙක හා මිශ්‍ර වෙමින් අතුරුදහන් වන බවය.

ඔහුගේ වෙනත් ප්‍රයෝජන වන්නේ උත්පත්තිය, මල්වරවීම, විවාහය, අවමඟල වාරිත්‍ර, කෘෂිකර්මය, ආගමික වාරිත්‍ර විධිය, භූත විද්‍යා පිළිබඳ ආගමික පුරුදු හා දේවල පූජාව යන මේවා හා සබැඳි සිංහල ගෘහස්ථ වාරිත්‍ර හා උත්සව පිළිබඳව කැරෙන ප්‍රයෝජන ය. හේ මිහමු දිස්ත්‍රික්කයේ තෝප්පුව, බම්බුකුලිය, දන්කොටුව හා වැලි හේන යන ගම්වලින් ද, කොළඹ අවට ප්‍රදේශ වලින් ද, විෂය කරුණු රැස්කැර ගෙන ඇත. හෙතෙම සාමාන්‍ය දෛනික කටයුතු වලදී ද, ලිපි කටයුතු වල දී ද සහාය වූයේය :

මහාජන ඉල්ලීම්. කෞතුකාගාර භාණ්ඩවල ඡයාරූප ලබා ගැනීම සඳහා මෙරට හා පිටරට පුද්ගලයන් හා ආයතන මගින් කරන ලද ඉල්ලීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ඡයාරූප රෙගුලාසිවලට අනුකූලව ඉෂ්ට කරන ලදී. පෞරාණික භාණ්ඩ හඳුනාගැනීම හා ඒවායේ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා මහා ජනයා විසින් කරන ලද අනෙක ඉල්ලීම් වෙත ද අවධානය යොමු කැරිණි.

පෞරාණික ද්‍රව්‍ය පිටරට යැවීම. පෞරාණික ද්‍රව්‍ය පිටරට යැවීම සඳහා කරන ලද මහාජන ඉල්ලීම් එකොළොස්ක් පිළිබඳව, 1940 අංක 9 දරන පෞරාණික ද්‍රව්‍ය ආඥා පණත යටතේ, කටයුතු කැරිණි. මේවායින් වැඩි කොටසක ඇතුළත් වූයේ පෞරාණික අගයෙන් තොර මෑත කාලීන ගෘහ භාණ්ඩ ය.

මානව වංශ විද්‍යා දෙවැනි සහකාර. මානව වංශ විද්‍යා දෙවැනි සහකාර තැන්පත් යූ. ඒ. ගුණසේකර මහතා උඩරට ගම්වල සිදුවන සංස්කෘතික ලීලා හා සමාජයීය විපර්යාස පරීක්ෂණයට භාජනය කරමින් සිටී. තවද හේ, මධ්‍යම, සබරගමු, උතුරු මැද හා බස්නාහිර පළාත්වල ගම් ගණනෙකම කේන්ද්‍ර අධ්‍යයන රැසක්ම මෙහෙයවා ඇත.

පුරාවිද්‍යා හා මානව වංශ විද්‍යාව පිළිබඳව ආරක්ෂක හා වැඩ බලන අධ්‍යාපන හා ඉන්ට් ප්‍රකාශන සහකාර. මෙම ධුරය උසුලන ඩී. දාල මහතා සිංහල දේලා හෙවත් පල්ලාක්කි ගැන විශේෂ අධ්‍යයනයක නිරතව සිටී. හේ ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ 20 වැනි කාණ්ඩය සඳහා සූචි පත්‍රයක් ද පිළියෙළ කොට ඇත.

පෞරාණික සිතුවම් පිළිබඳ ආරක්ෂක තැන්පත් සී. ඒ. අමරසිංහ මහතා බිතුසිතුවම් වල පැරැණි පිටපත් ශුද්ධ කිරීමෙහි හා ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමෙහි යෙදුණේය ; නොයෙක් අවස්ථාවලදී කෞතුකාගාරයේ දිවා මුරකැපරීක්ෂක වශයෙන් ද ක්‍රියා කෙළේය.

චිත්‍ර. පෞරාණික භාණ්ඩවල හා කිරිපාසි ගණයට අයත් සතුන්ගේ චිත්‍රපොත් සඳහා මුද්‍රණය කරන ලද, ගණනින් 5,202 ක් වූ චිත්‍ර අධ්‍යාපන හා ඉන්ට් ප්‍රකාශන සහකාර වශයෙන් කටයුතු කරන ඩී. දාල මහතා වෙත පැවරී ඇත.

කොළඹට ඇත්තවුන්ගේ වර්ණ චිත්‍ර පොත් සඳහා සැකසුණු මූලික පින්තූර හා ඒවායින් සාදනන්නාලද නහමු. මේවා පෞරාණික සිතුවම් ආරක්ෂක සී. ඒ. අමරසිංහ මහතා භාරයේ පවතී.

ආදායී රූප කලාකරු. ඩී. විජේසේකර මහතා ස්පෝලියා සිලැනිකාව ද සරසනු පිණිස වර්ණවත් නොමැති චිත්‍ර ගණනක් ප්ලාස්ටර් ආදර්ශීය කිහිපයක් ද, අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පැරැණි සිංහල පළාත් කොඩි ගණනක් ද මිළියෙළ කළ අතර, එක් එක් යුගයකට අයත් සිංහල ඇඳුම්වල විවිධත්වය සඳහා පාන චිත්‍ර ගණනක් ද සකසමින් සිටී.

කේන්ද්‍ර සහකාර ආර්. බී. අස්මඩල මහතා මහඔය, නිලෝබේ, නුවරඑළිය, පල්ලේ බැද්ද, බෝලාන, ඇත්බැද්දගල, දිගුලාන, කලුවිත්ත, බිංගොඩ, හේනේ බැද්ද හා

දැනට යන ස්ථාන වෙත ගොස් නෙළුම් කඩ හා ගොඩ ගි ඇතුළත් මානව වංශ විද්‍යාත්මක තොරතුරු රැස්කිරීමෙහි නිරත වූයේය.

සංස්කරණ සහායක. ඩී. ඩී. සමරනායක මහතා මානවවංශවිද්‍යා ප්‍රදේශීය අල්මාරි නැවත පිළියෙල කිරීමෙහි ලා සහාය විය. තවද, හේ, මුරකරු පරීක්ෂක ආර්. ඒ. ඩී. පෙරේරා මහතා රාත්‍රිසේවය සඳහා සහකාර මුරකරු පරීක්ෂක වශයෙන් කටයුතු කරනු පිණිස මුදවාගැනීම සඳහා මුරකරු පරීක්ෂක වශයෙන් සේවය කෙළේය.

මානව වංශ විද්‍යාත්මක වටිනාකමක් සහිත හාණ්ඩ ප්‍රදර්ශණය කිරීම, මිලයට ගැනීම හා රැස්කිරීම. 1 (සී) පරිශිෂ්ටය බැලුව මැනැවි.

අධ්‍යාපන හා ඉන්ට් ප්‍රකාශන සහකාර තැනගේ අංශය. පුරාවිද්‍යා හා මානව වංශ විද්‍යා ආරක්ෂක වී. දැල මහතා සිය රාජකාරිවලට අතිරේකව අධ්‍යාපන හා ඉන්ට් ප්‍රකාශන සහකාර වශයෙන් වැඩ බැලීම සඳහා 1961 නොවැම්බර් 14 වැනි දින සිට පත්කරන ලදී.

කෞතුකාගාර දේශන මාරා. ප්‍රසිද්ධ දේශන පෙළක් හා විත්‍රපට දර්ශන ගණනක් පිළියෙල කැරිණි. දේශනා 14ක් සිංහලෙන් ද 37ක් ඉංග්‍රීසියෙන් ද විය. එසේ පැවැත්වුණු දේශන සියල්ල, එක් එක් දේශනය පැවැත්වූ කෞතුකාගාර නිලධාරියාගේ නමට යටින් 1 (ජී) දරන පරිශිෂ්ටයේ සටහන් ව ඇත.

විත්‍ර පට දර්ශන එක්සත් රාජධානිය, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව, එක්සත් සෝවියට් සමාජවාදී සමූහාණ්ඩුව, ඕස්ට්‍රේලියාව, ඉන්දියාව, ටෙකෝස්ලෝ-වැනියාව, හා ජපානය යන රටවල ප්‍රවෘත්ති සේවාවන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහයෙන් ලැබුණු විත්‍රපට වලින් සමන්විත විය.

කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන විකිණීම. 62.3.20 වැනි දින දක්වා මේ කායරිය සන්දේශයෙන් දෙදෙනා අතින් ඉටුවිණි. ඔවුන් මෙය සතුටුදායක ලෙස ඉටු කිරීමට අපහසු බැව් පළකෙළෙන්, අධ්‍යාපන හා ඉන්ට් ප්‍රකාශන සහකාර තැන එය ද ඉටුකරයි.

ප්‍රකාශන. ජාතික කෞතුකාගාර සංග්‍රහය වන ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ 30 වැනි කාණ්ඩයේ දැනට මුද්‍රණය වෙමින් පවතින 1 වැනි කොටසේ පළවන පයෙරිෂණ ලිපි, ඒවා සම්පාදනය කළ කෞතුකාගාර නිලධාරීන්ගේ නම් යටින් I (ජී) දරන පරිශිෂ්ටයේ දැක්වී ඇත.

වෙනත් කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන හා සාහිත්‍ය සම්පාදන. 1 එෆ් පරිශිෂ්ටය බලනු මැනැවි.

සම්පාදනය වෙමින් පවත්නා ප්‍රකාශන. දක්ෂිණ ආසියාව ගැන විශේෂයෙන් සඳහන් කරමින් විපරිණාමය හා මානව විද්‍යාව පිළිබඳ කෘතියක් බිහි කිරීමට අධ්‍යක්ෂක තැනට හැකිවීම පිණිස ගරු ඇමතිතුමන්ගේ අනුදැනීම ලබාගන්නා ලදී. මේ කෘතිය කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් පළවනු ඇත.

පළමුවෙන් කාණ්ඩය පරිණාමය හා ප්‍රාග් ඉතිහාසය පිළිබඳව, ලියැවෙන අතර දෙවැනි කාණ්ඩය ඓතිහාසික යුගය පිළිබඳව ලියැවෙනු ඇත. සිංහල හා ඉංග්‍රීසි දෙබසින්ම පළවන මේ කෘතියේ පළමුවැනි කාණ්ඩයේ ලංකාව පිළිබඳ පරිච්ඡේද සැරසීම සඳහා අවශ්‍ය තහඩු විත්‍ර බොහොමයක් දැනටමත් සම්පූර්ණව ඇත.

(II) සත්ව විද්‍යා සිතියම් පොත.—ලංකාවේ ක්ෂීරපායී ගණයේ සතුන්ගේ සිතියම් පොතේ මුල් පිටපත දැනට පිළියෙල වෙමින් පවතී.

(III) පෞරාණික ද්‍රව්‍ය සිතියම් පොත.—මේ සිතියම් පොතේ මුල් පිටපත ද දැනට සම්පාදනය වෙමින් පවතී. මෙය ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ මූලික ලිපි පෙළක් වශයෙන් පළවේ. උභය සිතියම් පොතම සරසනු පිණිස පාට විත්‍ර ගණනක්ම අදිනු ලබ තිබේ.

(IV) ඔලන්ද ශාහභාණ්ඩ පිළිබඳ නිබන්ධය.—ආවය් පේසල් පියර්සන් මහතා අධ්‍යක්ෂව සිටි කාලයේ පටන්ගත් යථෝක්ත කායාය අවසන් කරන්නේදැයි ස්ථිර වශයෙන් දැනගනු පිණිස කෞතුකාගාර උපදේශක කමිටුව යැවූ ලිපියට පිළිතුරක් නොලද හෙයින්, එම කාර්යය ඉටු කිරීමට භාර දෙන ලෙස කමිටුව 1962 මැයි 25 දින අධ්‍යක්ෂක තැන වෙත උප දෙස් නිකුත් කළාය.

සන්දර්ශකයෝ.—අධ්‍යාපන හා ඉන්ප් ප්‍රකාශන අංශය නව වැඩ බලන අධ්‍යාපන හා ඉන්ප් ප්‍රකාශන සහකාර තැන විසින් භාරගනු ලැබීමෙන් සම්පතට පසුව සන්දර්ශකවරුන් දෙදෙනා සේවය කළ කාණ්ඩායම් ගණන නිවැරදිව සටහන් කර ගැනීම සඳහා ක්‍රමයක් නිපදවා ගන්නා ලදී. මේ ක්‍රමය සතුවුදායක ලෙස ක්‍රියාත්මකවේ. මෙය නිපදුණේ 1962 මාර්තු 20 වැනි දින හෙයින්, 1962 සැප්තැම්බර් 30 වැනිදායින් අවසන් වන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සටහන් වූ වැඩ පහත දක්වේ.

		සන්දර්ශක තැන	
		සිංහල	දෙමළ
පාසැල් කණ්ඩායම් (සිංහල හා ඉංග්‍රීසි)	...	41	—
පාසැල් කණ්ඩායම් (දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි)	...	—	39
පාසැල් කණ්ඩායම් හැර විදේශීය හා මෙරට නරඹන්නෝ	...	13	16
පිටරට පාසල් හා ඉරු මණ්ඩල	...	—	7
කණ්ඩායම් මුළු සංඛ්‍යාව		54	62
පුද්ගලයන්ගේ මුළු සංඛ්‍යාව...		2,404	2,271

පුස්තකාලය

පාඨක අවසරපත්.—162ක් නිකුත් කැරිණි.

අත්හැර ගැනීම්.—පොත් කාණ්ඩ 24ක්ද, පංක්ති වශයෙන් පළවන පොත්වල කොටස් 438ක්ද මිලයට ගන්නා ලදී. ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳ ආඥාපනත යටතේ ප්‍රකාශන 4,314ක් පුස්තකාලය වෙත ලැබිණි.

හුවමාරුකැර ගැනීම්.—ලංකා ජාතික කෞතුකාගාර විද්‍යා සංග්‍රහය වන ස්පෝලියා සිලැනිකාව වෙනුවෙන් රුපියල් 15,000ක් පමණ වටිනා ප්‍රකාශන හා පොත් 1,407ක් මෙහි ලැබිණි.

බදිනු ලැබූ පොත්.—පොත් 352ක් රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති තැන විසින් බදිනු ලැබීය.

පුස්තකාල පොත් බදින්නා විසින් පොත් 141ක් අළුත්වැඩියා කරන ලදී.

ප්‍රදායකයෝ හා ප්‍රදානය ලැබුවෝ.—I (ඒ) පරිශිෂ්ටය බලනු මැනැවි.

විශේෂ කටයුතු

යූ. එස්. ඩේප්‍රන්ඩ්මිල් 7 අභ්‍යාවකාශ යන්ත්‍රය, 1962 පෙබරවාරි මස 20 වැනි දින ලෙප්ටිනන්ට් කර්නල් ජෝන් එච්. ග්ලේන් (කණිෂ්ඨ) මහතා ලෝකය වටා ගිය ඒ ඓතිහාසික ගුවන් වාහිකාව ඉටුකිරීමට උපකාරිවූ යූ. එස්. ඩේප්‍රන්ඩ්මිල් 7 අභ්‍යාවකාශ යන්ත්‍රය කෞතුකාගාරයෙහි ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපයන ලදී. කොළඹ කෞතුකාගාර භූමිභාගයෙහි පැවැත්වූ මේ ප්‍රදර්ශනය 1962 ජූනි 28 සිට 30 දක්වා පැවැත්තේය. මේ ප්‍රදර්ශනය පැවැත්වෙන අතරම, අභ්‍යාවකාශ ගමනේ සම්පූර්ණ මාර්ගයම විදහාපාන චිත්‍රපටයක් කොළඹ කෞතුකාගාර දේශන ශාලාවේදී ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී. ප්‍රදර්ශනය ඉතා සාර්ථක එකක් වූ අතර දිවයිනේ නා නා පෙදෙස් වලින් විශාල සෙනගක් එය බැලීම සඳහා කොළඹ වෙත ඇදී ආහ.

සාමාන්‍ය

ආරක්ෂා සංවිධාන.—පොලිස් මුර සේවය ආපසු ලබාගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂක තැනගේ පළමු ඉල්ලීම නැවත අළුත් කරන ලෙසත්, එය අසාර්ථක වුවහොත්, යුද්ධ හමුදා හෝ නාවික හමුදා රැකවරණයක් ඉල්ලා සිටින ලෙස කෞතුකාගාර උපදේශක කමිටුව අධ්‍යක්ෂක තැන වෙත උපදෙස් දුන්නාය. මුර සේවා කායනිකම භාවය වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස මුරවාර සටහන් වන හෝරා යතුරු තුනක්ද සම්බැඳිණි.

කෞතුකාගාරය වටා දිනපතා මුර සංචාරයේ යෙදීම පිණිස සාමාන්‍ය ඇළුම් හැඳි කොස්තාපල් වරුන් දෙදෙනෙකු එවන ලෙස පොලිසියෙන් ඉල්ලීමක්ද කැරිණි.

දෙපාර්තමේන්තුවේ පයෙහිෂණ වැඩ ගැන කැරුණු සඳහන්.—ත්‍රිත්‍යායයේ පළවන ඉතා වැදගත් විද්‍යාත්මක සහරාවක් වන නේචර් (nature) නමැති සහරාවේ 196 වැනි කාණ්ඩයේ 1962 නොවැම්බර් 3 වැනි දින එළිබට අංක 4853 දරණ කලමෙති 17 වැනි පිටුවේ මේ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කැරුණු පයෙහිෂණ වැඩ ගැන මෙසේ සඳහන් වේ.

“ලංකා ජාතික කෞතුකාගාර අධිකාරීහු පයෙහිෂණ සවකිය කටයුතුවල එක් අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වශයෙන් එක හෙලා පිළිගනිති. ලංකා ජාතික කෞතුකාගාර විද්‍යා සංග්‍රහය වන ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ අළුත්ම එළි දැකීම වන 1962, 29 වැනි කාණ්ඩයේ II වැනි කොටස ඔවුන්ගේ කටයුතුවල වටිනාකම ගැන නැවත නැවතත් දෙස් දෙයි. හුගර්ඪ විද්‍යාව, සත්ව විද්‍යාව, හා මානව විද්‍යාව පිළිබඳ ලියවුණු ශාස්ත්‍රීය ලිපි මේ කලමෙති අන්තර්ගත වේ. මින් වැඩි හරියක් ලියවී ඇත්තේ අධ්‍යක්ෂක ආචාර්ය පී. ඩී. පී. දැරණියගල මහතාණන් විසිනි. ඒවා මනා ලෙස සම්පාදිතව ඇති අතර විත්‍රවලින් ද සැරසී ඇත.”

(II) නිව්යෝක් නගරයෙහි කොලම්බියා විශ්ව විද්‍යාලයේ හුගර්ඪ විද්‍යා අංශයේ මහාචාර්ය රෝඩ්ස් ඩබ්ලිව්. ඒපයාබ්‍රිප් මහතා 1961 අගෝස්තු මස 16 වැනි දින අධ්‍යක්ෂක වෙත ලියමින් මෙසේ සඳහන් කරයි:—

“ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨවෙසින යුගය, නමැති ඔබගේ ශ්‍රේෂ්ඨ නිබන්ධයේ පිටපතක් මම අහම්බෙන් මෙන් දුටුමි. මෙය සමස්ත ඉන්දියන් සහරා ප්‍රදේශය පිළිබඳව පළවුණු ඉතා වැදගත් කාරිත් ගෙන් එකෙකි. ඉතිරිව ඇතොත්, පිටපතක් මා වෙත ලැබේ නම්, ඒ ඉතා අගය කොට සලකමි.”

හෙතෙම වැඩිදුරටත් මෙසේ සඳහන් කරයි.

“ඉන්දියන් සහරාය පිළිබඳව මා කළ අධ්‍යයන වලින් පෙනී යන කැරුණක් ඇත. එනම් ඔබ විසින් ජ්‍යෙෂ්ඨවෙසින යුගයෙහි අවසාන භාගයට අයත් මුලදී තැන්පත්වූ දේවල් අතුරින් සොයාගන්නා ලද පොසිල්, විශේෂයෙන්ම ත්‍රිදත්ත කටු අංශාර 14 තුලා කාලයෝජනය සඳහා යෝග්‍යවේය යන්නයි.

මහනුවර ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—නරඹන්නෝ 2,58,519ක් පමණ කෞතුකාගාරය නැරඹූහ.

උපදේශක කමිටුව.—වසර ඇතුළත උපදේශක කමිටු රැස්වීම් සතරක් පැවැත්විණි. මේ කමිටුවෙහි අවුරුදු බෞහෝ ගණනක් සේවය කළ එච්. බී. රඹුක්වැල්ල දිශාව මහතාගේ අභාවය ගැන සාහිත්‍ය සංවේගය පළකිරීමේ යෝජනාවක් කමිටුව 61.10.20 වැනි දින සම්මත කළාය. මුලදී කෞතුකාගාර පාලක සභාවේ සාමාජිකයෙකුව සිටි එම්. බී. නාමධාරි අතිගරු විලියම් ගොපල්ලව මැතිතුමන් ශ්‍රී ලංකාණ්ඩුවකාර පදවියට පත්වීම නිමිත්තෙන් සුභ පැතිමේ යෝජනාවක්ද කමිටුව විසින් 62.6.29 වැනි දින සම්මත කැර. ගන්නා ලදී.

දැනට කොළඹ විශාලයෙන් අවුරුදු දහහතකට ආසන්න කාලයක් දෙපාර්තමේන්තුවට හිතවත් ලෙස සේවය කළ ඒ. කේ. රංගම් මහතා අභාවප්‍රාප්ත විය. ඔහුගේ අභාවය මුළු කායී මණ්ඩලය වෙතම තදින් බලපෑ එකක් විය.

1953 දී ඉවත් කැර ගන්නා ලද පොලිස් මුර සේවය නැවත පිහිටුවා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය බැව් කමිටුව 62.1.26 වැනි දින රැස්වී කල්පනා කළාය. එසේ කොට, දිවා හා රාත්‍රී ආරක්‍ෂක සේවයක් ලබා ගැනීම පිණිස මහත්සි වන ලෙස අධ්‍යක්ෂක තැනගෙන් බලවත්ව ඉල්ලා සිටියාය.

කෞතුකාගාර ගොඩනැගිලි.—ආරක්‍ෂා උපායන් වශයෙන් බාහිර බිත්තිවල වෙනස් කම් කිහිපයක් කරන ලදී.

මානව වංශ විද්‍යාව.—ලේඛනගතකිරීමේ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා වඩා අගනා භාණ්ඩ වල ඡායාරූප ගන්නා ලදී.

ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ.—මේ දක්වා ගබඩාවල ඇසිරී තුබුණු භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශනය කිරීම හේතුකොටගෙන ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව පෘතුල විය. මේවා අතර නැවත පිළියෙළ වූ ඇත්දත් භාණ්ඩ රැසක්ද වේ.

පුස්තකාලය.—පාඨකයෝ 152ක් මෙහි ඇති කුඩා පුස්තකාලයෙන් ප්‍රයෝජන ගත්හ. නුවර වැව අසබඩ පිහිටි, දැනට එක්සත් සේවාවන් පදිංචිව සිටින “උල් පැන්ගේ” නමැති ගොඩනැගිල්ල ලබාගෙන මේ අංශය දීර්ඝ කිරීමට අදහස් කළේය.

වෙල්-වෙල් හෝරායන්ත්‍ර.—මුර සේවා කායීක්ෂමභාවය වැඩි දියුණු කරනු පිණිස මේ හෝරා යතුරු දෙකක් සවි කරන ලදී.

මානව වංශ විද්‍යාත්මක අගයක් ඇති භාණ්ඩ අත්කැර ගැනීම්: II දරණ පරිශීලනය බැලුව මැනවි.

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—11,975 පමණ දෙනෙක් කෞතුකාගාරය බැලූහ.

කායී මණ්ඩලය.—ආර්. වි. ගුණසේකර මහතා 9 වැනි අවණ්ඩ විමියටත් ආරක්‍ෂක තැන වශයෙන් වැඩ බැලීය.

පුරා සත්ව විද්‍යාව: හෙක්සප්‍රොවොඩොන් සිංහලෙසුස් නමැති ලංකා හිපපොමස්ගේ හක්කක වම් අඩිය එහි ඉස්සරහ දත් තුනක්ද සහිතව එල්ලාවල, මනම්ඇල්ලේදී වැඩ බලන ආරක්‍ෂක තැන හා කේ. එච්. දියෝනිස් මහතා විසින් 61.11.9 වැනි දිනදී සාරාගනු ලැබීය. (තහඩු චිත්‍රය ii රූපය 2) මෙය කොළඹ කෞතුකාගාරයේ එෆ්. 62.6.40 යටතේ ලේඛනගතව ඇත. සම්පූර්ණ හක්ක දැන් ප්‍රතිනිර්මිතව ඇත. (තහඩු චිත්‍රය ii රූපය 1).

අධ්‍යක්ෂක තැන කල්පනා කොට ඇඹූ පැලියොලොක්සොඩොන් නැමැඩිකුස් නමැති වදවිහිය අලියාගේ ප්‍රතිනිර්මාණයෙකු, ලී කැටයමක ජ්‍යෙෂ්ඨ කෘතියක් ප්‍රදර්ශනය සඳහා සකස්කරන ලදී. මේ කෘතිය කොළඹ කෞතුකාගාර එෆ් 63.1.40 යටතේ ලේඛනගතව ඇත. මේ සතුන් දෙදෙනම අවුරුදු 5,00,000 ට ප්‍රථම ලංකාවේ වාසය කළෝ වෙන්නට පිළිවන.

1962 ජනවාරි මාසයේදී, එල්ලාවල නමම්ඇල්ලේදී සාරා ගන්නා ලද බිබෝස්සිංහ ලෙසුස් නම් ලංකා ගවරාගේ ගල් වූ අං කොවුල් හා හිස් කබලක මුද්‍රාක් වැඩ බලන ආරක්‍ෂක තැන මිලයට ගෙන කොළඹ කෞතුකාගාරය වෙත එවීය. මෙය කොළඹ කෞතුකාගාරයේ ලේඛන ගත අංක එෆ් 62.4.39 වේ.

ලංකා සිංහයෙකුගේ දතක් හා මුවෙකුගේ හිස්කබලක කොටස් මැණික් පතල වලින් සොයාගන්නා ලදුව පිළිවෙළින් රත්නපුර මුවගම වී. සිරිසේන, ඇහැලියගොඩ, කොට්ඨගොඩ ජේ. ඇම්. ජයමාන්න යන මහත්වරුන්ගෙන් මුරකරු එවී. ජයසුන්දර මහතා විසින් මිලයට ගන්නා ලදී.

පහත සඳහන් පෙදෙස්වල මැණික් පතල වලින් වෙනත් පොසිල් සංඛ්‍යාවක් ලබා ගන්නා ලදී.

මුවගම, හල්දොල, කරන්ගොඩ, කොරවක්විල, ඒදන්ඩෙවෙල, කොස්ගොඩ, දොඩම්පෙ, කහෙන්ගම, එල්ලාවල, ඇහැලියගොඩ, පැල්මඩුල්ල, ගම්බැල්ලා වලවේ සහ මොණරාගල අසල ඔක්කම්පිටිය.

ගබැස්ස මූකලාන, කුඹුක්කන්ඔය හා ඔක්කම්පිටිය වෙත යවනු ලැබූ ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය රැස්කරු ඩී. ඩී. පියදාස මහතා උප පොසිල් සත්ව ශේෂ කිහිපයක්, හල් ආවුඩ කිහිපයක් හා කැබිලිති කටු විශාල රැසක් ගෙන ආවේය.

ප්‍රාග් ඉතිහාසය.—වැඩ බලන ආරක්‍ෂක තැනගේ භාරකාරත්වයෙන් යුත් කණ්ඩායමක් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පල්ලෙ පත්තුවේ, කුකුල් කෝරළේ, ගවරහිරියේ පිහිටි මානෙල ගල්ලෙන පරීක්ෂා කළෝය. මේ ලෙන අඩි 68½ ක් දිගය, අඩි 43 ක් පළලය, අඩි 150 ක් උසය. මෙහි බිම අළු හා සමාන ද්‍රව්‍යයකින් ආවරණය වී තිබිණි. අඩි 3 ක් අඩි 7 ක් පමණ ගැඹුරට කණින ලදී. මේවායින් ගොළුබෙලි හා වෙනත් නොයෙක් කටු, සත්ව ශේෂ, හල් මෙවලම්, ඇටමුවා උල්කටු හා අතුරු සමූහය.

සබරගමුව පළාතේ බුත්තන්ද, ඉත්තකන්ද හා බුළුතොට පිහිටි ලෙන් 8 කින් නිරූපණ හා කහද ගලින් නිමැවුණු මෙවලම් සොයාගන්නා ලදී.

කිතුල්ගල් මහඞාගේ අසල පිහිටි, අඩි 60 × අඩි 120 × අඩි 12 පමණ වූ, බෙලි ලෙන නමැති ගුහාවෙහි අත්හදා බැලීමේ අගලක් කණින ලදී. මින් ගොළුබෙලි කටු හා වෙනත් සත්ව ශේෂ, හල් හා නිරූපණ ආයුධ හා කැබිලිති කටු ලබාගැනීමට පිළිවන් විය. අධ්‍යක්ෂක තැන 1962 අගෝස්තු මාසයේදී මේ ස්ථානය නරඹා, තවත් භාණ්ඩ රැස්කැරූ ගත්තේය.

ශ්‍රීපාදය අසල පිහිටි හගවාලෙන.—රත්නපුර කෞතුකාගාර උපදේශක කමිටුවේ 8 වැනි රැස්වීමේ නිර්දේශය අනුව මාරපන ශාස්ත්‍රොදය පිරිවෙණෙහි ගෞරවාර්ථ කිරි ඇල්ලේ ඥාණවිමල සථවිරයන් වහන්සේ, සහකාර ආරක්‍ෂක හා ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය රැස්කරු යන මේ අයගෙන් සෑදුම්ලත් ඒකාබද්ධ කණ්ඩායමක් යළත්කිහිප හගවාලෙන සෙවීමේ කටයුත්ත ඇරඹුනි. මේ ලෙන හැටන් පාරේ වම් පැත්තට හුරුව, කඳු මුදුනට අඩි 300 කට පමණ පහළින් පිහිටා ඇති බැව් ඔවුහු සොයාගත්හ. ලෙන අඩි 46 ක් දිගය, අඩි 9 ක් උසය. අත්හදා බැලීමේ අගල්වලින් කැණගන්නා ලද ද්‍රව්‍ය III දරන පරිශිෂ්ටයේ දැක්වේ.

සත්ව විද්‍යාව.—මිරිදිය මසුන් හා ගොළුබෙලි වැනි සතුන්ගේ කටු වලින් සමන්විත දැනට පවත්නා භාණ්ඩ රැස, රත්නපුරය අවට පිහිටි කැලාවලින් සොයාගන්නා ලදී. ආදර්ශ 123 ක් එකතු කිරීමෙන් විශාල කරන ලදී. ඔෆිසෙෆාලස් ගාමුවා (*Ophicephalus gachua*) හා චන්නා ඔරියන්ටාලිස් (*Channa orientalis*) නම් සර්ප විශේෂ දෙකට අයත් හිස් රැසක් බලන්ගොඩ, බෙලිහුල්ඔය, හල්දුම්මුල්ල, පනගම හා දැල යන ස්ථානවලින් සොයාගන්නා ලදුව මේ සත්ව දෙවර්ගයේ දිව්‍යාප්ත සම්ප්‍රදායක් සඳහා කොළඹ කෞතුකාගාරය වෙත යවන ලදී. මුළු ආදර්ශ ද්‍රව්‍ය ගණන 45 කි.

මානව වංශ විද්‍යාව

මිශ්‍රයට ගැනීම.—මානව වංශ විද්‍යා සහකාර සී. එම්. ඔස්ටින් ද සිල්වා මහතා සහ වැඩ බලන ආරක්‍ෂක ආර්. ඩී. ගුණසේකර මහතා එල්ලාවල ආර්. එන්. ගබ්බිවියා මහතාට අයත්ව තුබුණු මානවවංශ විද්‍යාත්මක හා වෛද්‍ය පුස්තකාල ග්‍රන්ථ රැසක් 62.5.25 වැනි දින පරික්ෂා කැරැ බැලූහ. පුස්තකාල හස්ත ලේඛන 29ක් රුපියල් 401ක් ගෙවා රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාර පුස්තකාලය සඳහා මිශ්‍රයට ගන්නා ලදී.

පුස්තකාලය තවත් ප්‍රකාශන 6ක් එකතු කිරීමෙන් විශාල කරන ලදී. සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව සඳහා III (ඒ) පරිශිෂ්ටය බැලුව මැනවි.

පුස්තකාලය.—පාඨකයෝ තවත් වැඩ දෙනෙක් පුස්තකාලය පරිහරණය කළහ.

ටෙල්-ටෙල් ඔර්ලෝසු.—මුර සේවයේ කායඝ්‍රීකම භාවය වැඩ කරනු පිණිස මේවා සිත් එකක් සවි කරන ලදී.

අත්කැර ගැනීම.—පුරා සත්ව විද්‍යාත්මක, ප්‍රාග් ඓතිහාසික හා මානව විද්‍යාත්මක, හා සත්ව විද්‍යාත්මක අගයකින් යුක්ත භාණ්ඩ ප්‍රදානය කිරීම් හා මිශ්‍රයට ගැනීම් මෙන්ම කෞතුකාගාර නිලධාරීන් විසින් කරන ලද රැස්කිරීම් ද III (බී) සිට III (එච්) දක්වා වූ පරිශිෂ්ටයන්හි දැක්වී ඇත.

යාපන ජාතික කෞතුකාගාරය

නරඹන්නෝ.—53,318ක් වූහ.

සත්ව විද්‍යාව.—අරියලායි, පත්තායි, කරයිපුර්, නල්ලුර්, නවත්තුරෙයි, කල්විහන් කඩු, කොලුම්බුතුරෙයි, වෙලනායි, ඩෙල්ප්ට්, ආදී ස්ථානවලින් සත්ව විද්‍යාදර්ශ 148ක් රැස්කරගන්නා ලදී. මුහුදු පඤ්චෝ දහ දෙනෙක් සොයා ගන්නා ලදහ.

රාජ්‍ය භාෂාවට මාරු වීම.—ප්‍රදර්ශන භාණ්ඩ බොහෝ ගණනක් සඳහා සහකාර ආරක්‍ෂක තැන්පත් ඒ. සී. ඇම්. රමිඩ් මහතා විසින් සිංහල හැඳින්වීමේ පත් පිළියෙල කරන ලදී.

ආරක්‍ෂක සංවිධාන.—ටෙල්-ටෙල් හෝරා යතුරක් සවිකැරිණි.

අත්කැර ගැනීම.—මානව වංශ විද්‍යාංශය සඳහා කැරැණු අත්කැර ගැනීම් IV දරන පරිශිෂ්ටයේ දැක්වේ.

ප. එ. ප. දැරණියලෙ,
ජාතික කෞතුකාගාර අධ්‍යක්ෂක.

1963 පෙබරවාරි මස 1 වැනි දින,
කොළඹ 7, ජාතික කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ දීය.

1 වැනි පරිශිෂ්ටය

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

ප්‍රාග් ඉතිහාස අංශය

ගනුර්භ විද්‍යාත්මක ප්‍රදාන

ප්‍රදානයෙන් නම් හා ලිපිනය

වස්තුව

කොළඹ
කෞතුකාගාර
ලේඛිත අංකය

ඒ. ඒ. විජේසූරිය මහත්මා, හල්පේ, මිහිගම ක්වේට්ට්ස් ඇමිනිස්ට් ...	එම් 533
ඒ. ඒ. විජේසූරිය මහත්මා, හල්පේ, මිහිගම රොක් ක්‍රිස්ටල් ...	එම් 534

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඒ) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

සත්ව විද්‍යාංශය

අනාවරණය කැර ගැනීම

නව පොලිකිට් පණුවෝ

පාසුරිනෝයි පිටිපනෙන් සිස් නව්‍ය විශේෂය (මුඛ මංඛය, මිහිමුඛ, පිටිපන.)
 නියැත්තේස් නිගමිකොයෙන් සිස් නව්‍ය විශේෂය (මිහිමුඛ කලපුවෙහි.)
 ග්ලයිසෙරා ලිවෝටියා නව්‍ය විශේෂය (බටහිර වෙරළෙහි.)
 අවුස්නියා ඩෙයි නව්‍ය විශේෂය (පිටිපන, මිහිමුඛ කලපුව)
 පුලියෙලා සියුබෝආමායා නව්‍ය විශේෂය (කල්කුඩා)
 ස්පිරෝර් නිස් (ලියෝබෝරා) නයිට් ජොන්සි නව්‍ය වර්ගය (කල්කුඩා)
 නයිතෙරෙයිස් කල්කුඩෙන් සිස් නව්‍ය වර්ගය (කල්කුඩාව)
 මුත්තියොකුපිටෙල්ලා ප්ලයිබෙන්ටෙරා නව්‍ය වර්ගය (මුල් ලිකුලම්, යාපනය)
 බැසිකොන් පෙරෙයිරායි නව්‍ය වර්ගය (පුත්තලම් කලපුව)
 සැරලෙඩොනෝවුස් ඇමිපුලිපෙරුස් හෝස්ට්, තෙරෙයිස් ටිල්කයෙන් සිස් සදර්න්,
 තෙරෙයිස් වුච්පාසියායා විලි, වයිලොනෙරෙයිස් බොකොයෝලෙන්ස්කි රේප්ටල්,
 ලියොනෝට්ස් ප්ලයිබෝමෙයි ග්ටේව්ගර්, තෙරෙයිස් (සෙරොනෙරෙයිස්) බර්මෙන් සිස් මොන්රෝ,
 නැමිලියාස් වස් ඉන්සිකා සදර්න්, නොස්තිස් පොලිමුන්කියා සදර්න්,
 ඇක්සියොනෙලා අවුස්ටරාලිස් අවුපෙතර්, තෙරෙයිස් සිරාමුලස් ඩෙල් වියාපේ
 නෙටරොස්ටොමාටුස් සිමිලිස් සදර්න්, ස්කොලෙලෙයිස් ඉන්සිකා රේප්ටල්,
 පොටමිල්ලා ලෙප්ටොකියා සදර්න්,
 මැෆිසියා මොසැමිනියා (පිටර්ස්), හලා පාර්නොනෝමියා සැවන්නි,
 ප්‍රයොනෝස්පයෝ සිපිපෙරා විරෙන් හා ඕබොන්ටෝසිලිස් ශැවෙල් සි පෝටල්,

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (බී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

සත්ව විද්‍යාංශය

ප්‍රදාන

ප්‍රදානයෙන් නම් හා ලිපිනය

ප්‍රදානයේ ස්වභාවය

ඊස්. ඩිබ්ලියේකර මහත්මා, රාජගිරිය-කොළඹ ...

ඇක්සිටර් බෙඩියුස් බෙඩියුස්

පේ. ආර්. එස්. හෝමිස් මහත්මා, වාටර්ඩ් බැංකුව, කොළඹ.

ආදර්ශ 4 ක්.

කපෙල්ලා ගලයින් රඳවී ආදර්ශයක්.

දෙස්තර ලිමියන් ඩී. සිල්වා, "ට්‍රි වොප්ස්", හල්ලොලුව පුරවනලද මානිස් ක්‍රයිකවුඩායා නම් සතෙක්.

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (සී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාංශය

අත්කැර ගැනීම්

I. ප්‍රදාන :

ප්‍රදානයෙන් නම හා ලිපිනය	භාණ්ඩය	කොළඹ කෞතුකාගාර ලේඛන අංකය
දෙස්තර සී. එච්. ගුණසේකර මහතා, "රොක්සනා", 242, හැට්ලොක් පාර, කොළඹ 5	විෂ කැවුණු මලයානු කඩුවක් හා කොපුවක්, විශේෂ මෝස්තර සහිත කෝෂයක් ද සමඟ ය.	8-62-1-13
සිරිල් සේනාරත්න මහතා, දුටුන්න, පිටකෝට්ටේ	(i) පැරණි පැතැලි උළු කැබැල්ලක් ...	21-62-1-37
ගෞරවාර්ථන ඩී. ගුණරත්න ස්වීටර්, විරසිංහ සංභාවාසය, චල්පොල, මාතර	(ii) ආයතනිකව කැප කළ කුඩා ගඩොලක් මාර්ක් දහයේ පරිමිත මුද්‍රා පතක් ...	2-61-1-26
ඒ. ඒ. විජේසිංහ මහතා, හල්පේ, මිහිම	... උතුරින් කන්දේ සරදියෙල් පාවිච්චි කළැයි කියැවෙන පැරැණි කඩුවක කොටසක්	8-61-1-13
සුබසිංහ අප්පුහාමිල්ලාගේ සේපාල මහතා, හස්සේ, ඉහළගම, බාදුරාගොඩ	පිළි හැලිය නමින් දන්නා ලද විශාල මැටි වළඳක්	21-61-187-35
බී. ඔරිගිය මහතා, කිතුල්කොටේ, තණමල්විල	පැරැණි මැටියෙන් නිමැවුණු ජලනල මහක මූර්ති කුනක්	21-62-3-38

II. මිළයට ගැනීම් :

පිළිමයක කැටයම් කරන ලද ඇත්දත් අඩිය	6-62-1-4
වලිච්චි දමන ලද ඉලක්කවලින්	9-62-1-3
පැරණි උඩරට පින්තල බන්දේසියක්	10-62-1-8
පැරණි ගලින් නිමැවුණු චිත්ත කළස් දෙකක්	5-61-2-5
		(ඒ හා බී)

III අධ්‍යක්ෂක තැන විසින් ලබාගන්නා ලද දේ :

(i) මැණික පතලයකින් කැණගන්නා ලද පැරණි මැටි කොත කැරැල්ලක කොටසක්	31-62-2-37
(ii) පැරණි කවාකාර, මැටි දිසියක කැවුණු කැබැලි. මෙවා මිනිසාගේ කන්දෙන් එකතු කර ගන්නා ලදී.	...	21-61-18-37

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර තැනගේ අංශය

කෞතුකාගාර දේශන මාලා

අධ්‍යක්ෂක තැන කළ දේශන :

			මාධ්‍යය
62. 3.15	සිංහලයන්ගේ ලිංගික ඇදහිලි ක්‍රමය	...	ඉංග්‍රීසි
62. 6.21	ජලයින්දොඩන යුගයේ ලංකාවේ සත්තු	...	උම

සත්ව විද්‍යා සහකාර තැන කළ දේශන :

61.10.24	සර්පයෝ, සර්ප විෂ හා විෂනාශක	ඉංග්‍රීසි
61.11.15	ජීව විද්‍යාත්මක වටා පිටාවක් වශයෙන් මුහුදු	...	එම
61.11.29	මුහුදු සතුන්ගේ අන්තර් සම්බන්ධතා	එම
62. 3. 6	කාලාන්තර ඔස්සේ සත්ව ජීවිත වග කුල—කොළඹ රාජ්‍ය විද්‍යාලයේ යුගය	...	එම
62. 3.13	කාලාන්තර ඔස්සේ සත්ව ජීවිත වග කුල—ගොඩබිම සත්ව ජීවිතයේ උදව්	...	එම
62. 3.20	කාලාන්තර ඔස්සේ සත්ව ජීවිත වග කුල—උරගයන්ගේ සමාධිපිත ආලය	...	එම
62. 6. 5	සයා කහ මුහුදු සත්තු	...	එම
62. 4.14	කුඩින් අනිත මුහුදු සත්තු	...	එම
62. 7. 5	කැමරා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට අන්තරායක වන මුහුදු සත්තු	...	එම
62. 7.16	සත්ව ජීවිතයේ මූලාරම්භය පිළිබඳ සත්‍ය කිහිපයක්	...	එම
62. 7.26	සත්ව විපරිනාමයේ ප්‍රධාන අවස්ථා	එම

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස—(සම්බන්ධයි)

කීට විද්‍යා සහකාරිණිය කළ දේශන : මාධ්‍යය

61.10. 3	ඤ්ඤාණින් අතර සමාජ ජීවිතය	ඉංග්‍රීසි
61.10.12	ඤ්ඤ ප්‍රාණි වාසගත	එම
61.10.17	සත්ව වෙස් පෙරැලිය (ඤ්ඤ ප්‍රාණින් ගැන විශේෂයෙනි)	එම
61.11.20	මිනිසා කෙරෙහි ඤ්ඤප්‍රාණින්ගේ සබඳකම්	එම
61.11.27	වේ කුලවල ජීව විද්‍යාව	එම
62. 6.12	සත්ව ලෝකයේ ආලෝක නිෂ්පාදනය	එම
62. 7.17	විශිෂ්ට සත්ව කොටසක්—ඤ්ඤ ප්‍රාණිහු	එම

මානව වංශ විද්‍යා සහකාර :

62. 2. 2	පක්ෂිතානයේ බෞද්ධ නෂ්ටාවශේෂ කීපයක්	සිංහල
62. 2. 9	මෙරට දෙව් ඇඳහිලි	එම
62. 3. 2	ලංකා භූත විද්‍යාව	එම
62. 3. 9	සිංහල මිනිසුන්ගේ සමාජ හා ආගමික උත්සව වලදී ආලෝකයේ ඇති වැදගත් කම	ඉංග්‍රීසි
62. 3.16	සිංහල මිනිසුන්ගේ මිත්‍රා විශ්වාස කීපයක්	එම
62. 3.30	සිංහල තොරන් කවි	සිංහල
62. 6. 1	ජගත් මාතෘ ඇඳහිල්ල	එම
62. 6.15	මහා පරාක්‍රමබාහු රජු සමයේ සංස්කෘතික ශ්‍රී විභූතිය	ඉංග්‍රීසි
62. 6.22	සිංහල ජන කවි හා ජන කථා	සිංහල
62. 7.13	සිංහල ආජනෝපදේශ හා උපදේශ වාක්‍ය	ඉංග්‍රීසි
62. 7.20	සිංහල සංස්කෘතියේ විදේශීය ලක්ෂණ කිහිපයක්	සිංහල
62. 7.27	අන්තිදිග ආසියාවේ ආදිකාලීන ගෝත්‍රයන්ගේ සංස්කෘතික ලක්ෂණ කිහිපයක්	ඉංග්‍රීසි

මානව වංශ විද්‍යා දෙවැනි සහකාර :

61.11. 6	ඕන්දු කුල හෙදය I	ඉංග්‍රීසි
61.11.13	ඕන්දු කුල හෙදය II	එම
62. 2.20	සිංහල නැකම් පිළිවෙල	එම
62. 3.21	ග්‍රාමීය සමාජය	එම
62. 3.13	ගරා යකා ඇඳහිල්ල I	එම
62. 6.20	ගරායකා ඇඳහිල්ල II	එම

අධ්‍යාපන හා මුත්ත ප්‍රකාශන සහකාර (දහට විමුක්ත ගොස් සිටින එච්. ඇල්. කල්දේරා මයා.) :

61.10. 9	පුරාවිද්‍යා කැණීම්	සිංහල
61.10.16	යුරෝපීය සමයේ ලංකාවේ භාවිත වූ කාසි	එම
61.10.27	පොළොන්නරුව සමයේ බිතු සිතුවම්	එම
61.11. 2	මහනුවර සමයේ බිතු සිතුවම්වල විශේෂ ලක්ෂණ	එම

මානව වංශ හා පුරාවිද්‍යා ආරක්ෂක හා වැඩිබලන අධ්‍යාපන හා මුත්ත ප්‍රකාශන සහකාර :

61.11.14	සිංහල ගෘහස්ථොපකරණ	ඉංග්‍රීසි
61.11.16	සිංහල ගෘහස්ථොපකරණ	එම
62. 2.28	ලංකාවේ නම්මිය ප්‍රාග්ථෙරිභාසික භූමිභාගය—බෙල්ලන්බැදිපැලැස්ස	එම
62. 3.26	ලංකාවේ කාසි	එම

සිංහල සන්දර්ශක තැන :

61.10.19	සිංහල මුර්තිකලාවේ සංකේත කීපයක්	ඉංග්‍රීසි
61.10.26	සිංහල මුර්තිකලාවේ සංකේත කීපයක්	සිංහල
61.11.21	ලංකා සිතුවම්වලින් හා මුර්තිවලින් හෙළිවන සංගීතය හා නාත්‍යය	ඉංග්‍රීසි
61.11.30	ලංකා සිතුවම්වලින් හා මුර්තිවලින් හෙළිවන සංගීතය හා නාත්‍යය	සිංහල

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස—(සම්බන්ධයි)

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

වෙනත් දේශන

අධ්‍යක්ෂක තැන :

මධ්‍යස්ථානය	විෂයය	මාධ්‍යය
කාන්තා විද්‍යාලයය, fප්ලවර් රෝඩ්, කොළඹ 7	ලංකාවේ වදවිහිය මානවයෝ හා සත්වයෝ ...	ඉංග්‍රීසි
රෝටරි සමාජය, ගල්කිස්ස ...	ලංකාවේ වදවිහිය මානවයෝ ...	එම
රෝටරි සමාජය, කොළඹ ...	සිංහලයන්ගේ ලිංග ඇඟිල්ල...	එම

මානව වංශ විද්‍යා සහකාර :

*යුද්ධ පාඨශාලාව ...	ලංකා ඉතිහාසය පිළිබඳ දේශන 10 ක් ...	ඉංග්‍රීසි
යුද්ධ හමුදා මූලස්ථානය, කොළඹ ...	(i) අනුරාධපුර සමය	
	(ii) පොළොන්නරු සමය	
	මේ එක් එක් මාතෘකාව ගැන දේශන 3 බැගින්	
	(i) පරංගි සමය	
	(ii) සීලන්ද සමය	
	මේ එක් එක් මාතෘකාව ගැන දේශන 2 බැගින්	

මෙමුණිය ශාලාව, බම්බලපිටිය ...	මරණය හා ඉන්පසු ජීවිතය ...	ඉංග්‍රීසි
විද්‍යාලංකාර සරසවිය, කැළණිය ...	සිංහලයන්ගේ ඇඟිල්ල හා මෙරට දෙවිවරු ...	එම
බාලිකා මහ විද්‍යාලය, කාසල් විදිය, කොළඹ 8...	සිංහල ජන නැටුම් ...	එම
බෞද්ධ කාන්තා ඇබැසිය, බොරැල්ලහමුව ...	බෞද්ධාගමික දූත මෙහෙවර ...	සිංහල
ලංකා ගුවන් විදුලියේ ඉංග්‍රීසි ස්වදේශාංශය ...	බෞද්ධ කථා කීපයක් ...	ඉංග්‍රීසි

* මේ දේශන මාලාව යුද්ධ හමුදා නිලධාරීන් සඳහා වූ මාණ්ඩලික විද්‍යාල තෝරා ගැනීමේ විභාගය සඳහා නියමිත අධ්‍යයන නිර්දේශ පත්‍රිකාවේ කොටසක් විය.

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඊ) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

අධ්‍යාපන හා ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සහකාර අංශය

ස්පෝලියා සිලැනිකාවේ 30 වැනි කාණ්ඩයේ—1 වැනි කොටස

අධ්‍යක්ෂක තැන සැපයූ පයෙහිම ලිපි :

- (1) ලංකාවේ ජලයින් වෛසික විස්තර විද්‍යාත්මක කාල විද්‍යාවේ දැනට කිහිපයක්, එක් විත්‍රයක් හා පාඨ විත්‍රයක් සහිතයි.
- (2) වදවිහිය රත්නපුර ලංකා සත්ව සංගතියට අයත් ස්මරපාඩු සතුන් කීප දෙනෙක් 5 වැනි කොටස, හිපපොටමස්ගේ හා ගවරාගේ ප්‍රති නිර්මාණ සහිතයි. තහඩු විත්‍ර 5 ක්, පාඨ විත්‍ර 5 ක්.
- (3) වදවිහිය ලංකා නෛමිකොඩියක් වැනි තුන ගැන වැඩිදුර විස්තර. තහඩු විත්‍ර එකකි.
- (4) ලංකාවෙන් ලැබුණු නව්‍ය සයිප්‍රිනිඩ් පුන්වසුස් නිසිට නම් සතෙක්. තහඩු විත්‍ර එකකි.
- (5) මන්න ශ්‍රෝතොව් 1763 වර්ෂය ලංකාවේ ව්‍යාප්තව ඇති අයුරු. සිතියමක් සහිතයි.
- (6) නව්‍ය ලංකා වැලි පිඹුරු විශේෂයක්. එක් තහඩු විත්‍රයක් සහිතයි.
- (7) උතුරු ලංකාවේ ඔලයෙනොප් වෙරා ඇක්සුවොරොස් මුරාටා බොනායෙරෙන් සිස් නමැති කුඩා උල් සහිත නව්‍ය උපවර්ගීය තල්මත් විශේෂයේ විශාල මරණ සංඛ්‍යාව.
- (8) ඇලිපාස් මැක් සිප්‍රිස් මැක් සිප්‍රිස් ලිත්ගේ හා ලොක්සොඩොන්ටා ඇප්‍රිකානා (හිටු මේන්ඩාව) ගේ දළ හා වල්ග වෙනස. එක තහඩු විත්‍රයක් ඇත.
- (9) ගෝමේසපියන්ගේ ඔලන්තොඩොන් සිස්ගේ එළිමහන් වාස භූමි පෙදෙසක්. (III වැනි කොටස) තහඩු විත්‍ර 12 ක්. පාඨ විත්‍ර 6 ක්.
- (10) වැද්දන් සිංහලයන් හා මිත්‍රමිම. තහඩු විත්‍ර 7 ක්.
- (11) සිංහල මුර්ති ශිල්පියාගේ සත්වකීර්තම ශාස්ත්‍රය. තහඩු විත්‍ර එකකි. පාඨ විත්‍ර හයකි.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඊ) කොටස—(සම්බන්ධයි)

සත්ව විද්‍යා සහකාර තැන සම්පාදනය කළ ප්‍රයෝජන ලිපි :

- (1) වොල් බැන්ක් හි පොන්ටොබෙලා (පොන්ටොබෙලිනා) මැක්‍රොනිලා ස්මාර්ඩා හා පොන්ටොබෙලා ඇඩ්‍රියාඩා හාඩින් සම්බන්ධ. තහඩු එකකි. පාඩු එකකි.
- (2) වොල් බැන්ක් වලින් ලබාගන්නා ලද පොන්ටොබෙලා වැප්‍රොබැනෝස් නමැති නව්‍ය කුඩා ළමයෙකු. තහඩු එකකි. පාඩු එකකි.
- (3) ලංකාවේ කැනෙතරි පළාතේ ආරුගම් කලපුවත් ලැබුණු සිලැනියොබෙල්ලා අරුණමෝස් නමැති නව්‍ය වර්ගය. තහඩු එකකි. පාඩු 3 කි.
- (4) හුනුවැල්ල බැවුමින් හා හුනුවැල්ල ගමේ ඉහළ කොටස් වලින් ලබාගන්නා ලද සත්ව වර්ග පිළිබඳ සටහන්. සිතියමක් සහිතයි.

මානව වංශ විද්‍යා සහකාර තැන විසින් සම්පාදිත ප්‍රයෝජන ලිපි :

- (1) සතර වරම් දෙවියෝ හෙවත් බුද්ධාගමයේ ආරක්‍ෂක දෙවිවරු. කොළඹ කෞතුකාගාරයේ තිබෙන ඔවුන්ගේ කුඩා පිළිම පිළිබඳ විශේෂ අධ්‍යයනයක් සහිතවයි.
- (2) මෙල් පෝරුව හෙවත් සිංහල විවාහයේ වාරිත්‍රානුගත විධිය.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඊප්) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

I ජාතික කෞතුකාගාර ප්‍රධානියා

1. ලංකා කෞතුක මානව විද්‍යාව. හොවාට්ඩ් ඩබ්ලිව්. ස්ට්‍රිබ්ට් ඒ. එම්. (හාවර්ඩ්), පී. එච්ඩ්. (පෙන්සිල්වේනියා විශ්ව විද්‍යාලය) මහතා විසින්. මෙහි කොටසක් සම්පාදනය කරන ලද්දේ, කොළඹ කෞතුකාගාරයේ මානව වංශ විද්‍යා සහකාරව සිටි මෙයියා ලෙප්ටිනන්ට් කොමන්ඩර් ජේ. ආර්. ද ලා හෝලේ මැරට් මහතා විසින් රැස්කරන ලද විෂය කරුණු උපකාර කැරගෙනය.
2. කොළඹ කෞතුකාගාර මාර්ගෝපදේශක සංග්‍රහය. මෙය ඒ ඒ අංශ හර ක්‍රියාපිටි විසින් සැපයෙයි.
- *3. අස්ථ පරික්ෂාව. (රෝග විනිශ්චය කිරීමේ අව වැදගත් ක්‍රමය) මෙය අධ්‍යක්ෂක තැන විසින් සැපයෙයි. ජාතික කෞතුකාගාර හස්ත ලේඛන පෙළෙහි 10 වැනි කාණ්ඩය මෙය වේ.
- †4. ගෙඩි වෙදකම. (ගෙඩිවලට ප්‍රතිකාර ක්‍රමය.) අධ්‍යක්ෂක විසින් සැපයෙයි.
- †5. ස්පෝලියා සිලැනියා 29 වැනි කාණ්ඩයට ප්‍රතිපත්‍රයක්. මෙය අධ්‍යාපන හා ශ්‍රත්ථ ප්‍රධාන සහකාර තැන විසින් පිළියෙළ කැරෙයි.

II සාහිත්‍ය සම්පාදන

(ඒ) අධ්‍යක්ෂක තැනගේ සම්පාදන :

1. ශිලා යුග හා ලංකාවේ වදව් ගිය මානවයෝ. මෙය මහාචාර්‍ය් එම්. ආර්. සානි මහතාගේ “විපරිණාම ගත මිනිසා” නමැති නව්‍ය කෘතියේ 2 වැනි සංස්කරණය (ලෝග්මන් මුද්‍රණය) සඳහාය.
2. ලංකාවේ වදව් ගිය හොමිනොයිඩය. විද්‍යාදාය විශ්ව විද්‍යාලය මානව විද්‍යා සංග්‍රහයේ 1962 2 වැනි කාණ්ඩයේ 52 සිට 62 දක්වා පිටුවල පළවේ. තහඩු එකකි. පාඩු 6 කි.
3. බ්‍රිබ්ස් සිංහලෙසස් නමැති වදව් ගිය පැහැදිලි විශේෂයක් වන ලංකා ගවර සිලෝන් වුඩ් සහරාවේ 11 වැනි කාණ්ඩයේ, 1962 මාර්තු මස පළවුණු 3 වැනි කළමනාකරණ 14-16 පිටුවේ පළවිය. රුප 1 කි. තහඩු එකකි.
4. ලංකාවේ වදව් ගිය හිපොපොටමස්. සිලෝන් වුඩ් සහරාවේ 11 වැනි කාණ්ඩය, 9 දරන කලක, 1962 සැප්තැම්බර්. පිටුව 28-29. එක් තහඩු එකකි. පාඩු 6 කි.
- *5. වදව් ගිය ලංකා සිංහයා. සිලෝන් වුඩ්—එක් තහඩු එකකි. පාඩු 6 කි.
6. ලංකාවේ මුල්ම මානවයෝ හා උප මානවයෝ. මහනුවර සංඝරාජ විශ්ව විද්‍යාලය පිරිවෙණෙහි “වාර්ෂික සහරාව”.

(බී) සත්ව විද්‍යා සහකාර තැනගේ සම්පාදන :

1. ස්පෝරොසිස් කොරලයිනි. නමැති නව්‍ය වර්ගය හා මුත්‍රාන්‍ය වෙරළෙහි සුලබ ස්පෝරොසිනි (සර්පිසුලියා) නමැති වර්ගයෙන්, කීපයක්. මහා මුත්‍රාන්‍යයේ ආගර ජීව විද්‍යාත්මක සමාජ සහරාවේ 42 වැනි කාණ්ඩයේ 1962 අංක 3 දරන කලකෙහි පළවිය. (මේ ලිපිය මහාචාර්‍ය් ඩී. ඩබ්ලිව්. කසිට් පෝන්ස් පී.එච්ඩ්., (සින්ස්පර්ඩ්) මහතා සමග සහයෝගීව පිළියෙළ කැරෙයි.)

* මුද්‍රණය වෙමින් පවතී.

† මුද්‍රණය සඳහා සූදානම්ය.

I වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඵජ්) කොටස—(සම්බන්ධයි)

2. ස්වදේශික (සර්පලිඛායි) පිළිවූත් විසින් අධෝස්තර තෝරා ගැනීම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම්* මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ පශ්චාත්-මධ්‍යම යුගයේ 39 වැනි කාණ්ඩය 1962.

(ස) මානව වංශ විද්‍යා සහකාර තැනගේ සම්පාදනය :

1. කෞතුකාගාර පුස්තකාලයේ තිබෙන පැරණි සිංහල පුස්තකොල වෛද්‍ය ග්‍රන්ථ ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රය සඟරාව, ආයුර්වේද පශ්චාත්-මධ්‍යම යුගය.

2. ජනගේ මාතා ඇදහිල්ල, විද්‍යාදාය විශ්ව විද්‍යාලය මානව විද්‍යා සඟරාව, 1962 2 වැනි කාණ්ඩය.

* මුද්‍රණය සඳහා සූදානම්ය.

1 වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඵ) කොටස

කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරය

පුස්තකාලය

1. ප්‍රකාශන දායකයෝ :

ගමනාගමන හා වැඩ අමාත්‍යාංශයේ ස්ථිර ලේකම්.

මුස්ලිම් සංස්කෘතික සංගමය, කොළඹ.

ලංකා ඔරිජිනල් සංගමය, කොළඹ.

ආචාර්ය හයින්ස් බෙෂර්ට්, මේන්ස් විශ්ව විද්‍යාලය, බටහිර ජර්මනිය.

සිලෝන් වෙම්බර් ෂිෆ් කොමර්ස්, කොළඹ.

ලංකාවේ චිත්ත තානාපති මණ්ඩලය.

ලංකා පබ්ලිකේෂන් සම්මේලනය, පේරාදෙණිය.

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අධ්‍යක්ෂක, කොළඹ.

ලංකාවේ ජපන් තානාපති මණ්ඩලය, කොළඹ.

රජයේ බණිප් විද්‍යාඥ, කොළඹ 2.

රජයේ මුද්‍රණලාභික, කොළඹ.

රාජ්‍ය ලේඛනාධිකාරී, නුවරඑළිය.

මහබැංකුවේ අධිකාරී, කොළඹ.

ආචාර්ය හෙන්රි විල්ඩ්, මියම්, ෆ්ලොරිඩා, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ප්‍රවෘත්ති නිලධාරී, කොළඹ.

ඉන්ඩියා ෂිෆ්ට් පුස්තකාලය, ලන්ඩන්.

ප්‍රාචීන සංස්කෘතික ආයතනය, ජපානය.

සංස්කෘතික දේපල සුරැකීම පිණිස ජාතික කොමිසම, ටෝකියෝ, ජපානය.

ජාතික භෞතික රසායනාගාරය, ඉන්දියාව.

එල්. ප්‍රේමතිලක මහතා, ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය.

ලංකාවේ පක්ෂිතාත්‍ර මහ කොමසාරිස්, කොළඹ.

ජාතික ශාගර විද්‍යා ආයතනයේ ලේකම්, සරේ

රාජකීය ඩෙන්මාක් විද්‍යා හා සාහිත්‍ය ආයතනය, ඩෙන්මාක්.

සර්වේශර් ජනරාල්, ගුවන් මිණුම් ශාඛාව, ලංකාව.

ලෝක බෞද්ධාගම සංස්කාරක, කොළඹ 14.

මැසෙන්ජර් සංස්කාරක, කොළඹ 8.

ප්‍රිබ්ලන් සංස්කාරක, කොළඹ 2.

ප්‍රාන්ස් ඇන්ටාර්ටික් සෝදිසිය ලන්ඩන්.

විද්‍යාලංකාර විශ්ව විද්‍යාලය, ලංකාව.

ජාතික ක්‍රම සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුවේ එෆ්. ඩී. ඩී. විජේසිංහ මහතා, කොළඹ.

කෞතුකාගාර ප්‍රකාශන ලැබුවෝ :

ලංකා පුරාවිද්‍යා කොමසාරිස් තැන.

සර් මයිල්ස් ක්ලිෆර්ඩ්.

එක්සත් සෝවියට් සමාජවාදී සමූහාණ්ඩුවේ ලෙනින් ග්‍රැඩින යූ. එස්. එස්. ඩී. විද්‍යා ආයතනයේ පුස්තකාලය.

ජර්මන් පුස්තකාලය, ලිප්සිග්.

ලංකා භූගර්භ විද්‍යා සමිත්තය.

II වැනි පරිශිෂ්ටය

මහනුවර ජාතික කෞතුකාගාරය

අත්කැරැ ගැනීම්

මිළියට ගැනීම්

මානව වංශ විද්‍යාව

භාණ්ඩය

ලේඛන අංකය මහනුවර
කෞතුකාගාරය

විශාල කොටස් දෙකකින් යුක්තවූද, දෙපැත්තේම අලංකාර විසිතුරු මැහුම් යෙදුන ලද්දවූද, පැරණි මෙහෙල බුලත් සිලඟුවක්. මෙහි මුළු උස සෙන්ටි මීටර් 130කි. පළල සෙ.මී. 67කි. මෙය රු. 75කට මිළයට ගන්නා ලදී 61-1-311
අසම්පූර්ණ තත්ත්වයෙක පවතින මහනුවර රජකුගේ පැරැණි රුවක්. උස සෙ.මී. 55කි. එක් උරහිසක සිට අනෙකට පළල සෙ.මී. 23කි. මෙය අවිච්ඡිද්‍යවත් තනනලද, ආයත වතුරමුඛකාර ආධාරකයක් මත පිහිටියේය. රුපියල් 10/-කට මිළයට ගන්නා ලදී 62-1-311

III වැනි පරිශිෂ්ටය

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාව.—හඟවා ලෙහිත් කෞතුකාගාර නිලධාරයන් එකතු කැරැ ගත් දෑ :—

වස්තුව

රත්නපුර කෞතුකා
ගාර ලේඛන අංකය

පොළොන්නරු යුගයේ නිෂ්පාදිත මල්ල රජු දවස කාසියක් 62-20-40
අඩි 5ක් යට නිබ් සමූහි පැරැණි ලෝකඩ බුදු පිළිමයක් 62-21-40

මැටි බදුන් කැබැලි, යුරෝපීය කාසි හතක්, සිපදමින ලද මෙවළම, තීරුවාණ කැබැලි 3ක්, පාට ද්‍රව්‍ය කැබැලි
හා කිරිපාට තීරුවාණ කැබැලි තුනක්.

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඒ) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

පුස්තකාලය.—මිළියට ගන්නා ලද වෙළඳ පුස්තකාල ග්‍රන්ථ :—

පොතේ නම

1. කෝල විධිය
2. සංස්කෘත පුස්තකාල වෙද පොතක්
3. සැට මහ සන්නිභූලිය හා කෝල වෙද පොත
4. වෙදපාලංකාරය
5. සර්වජවර ලක්ෂණම්
6. කෝල කතුර ගිලිය
7. යෝග සහකය
8. සන්නි විකිත්සාවලිය
9. අමිත කලාවයි
10. අතීයාර විධි වෙද පොත
11. ගුලි සහ අනුපාත වෙද පොත
12. යෝග ධාරණේ කවි
13. ගවු වෙද පොත
14. දෙවිභූමි මංජුසාව
15. ගුලි, කල්ක වෙද පොත
16. ගලකරුවට
17. ගවු වෙද පොත
18. කැපුම් වෙද පොත
19. විරේක හා බඩ කඩුන්කුවට බෙහෙත්
20. බෙහෙත් සහ ගුලි
21. භූත කන්දස්සමේස්වර ගුලිය
22. කිම්බරුපු බෙහෙත් නොහොත් පත්‍රවත්ට බෙහෙත්
23. කෝල වලිස්සුවට බෙහෙත්
24. ජීවර වෙද පොත
25. කෝල සන්නි වෙද පොත
26. විරේක සහ වාත වෙද පොත
27. මල්වර නැකත්
28. අතීයාරවට බෙහෙත්
29. ජීවර ලෙඩට.

III වැනි පරිච්ඡේදයේ (බී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

පුරා සත්ව විද්‍යා ප්‍රදාන

ප්‍රදානයෙන් නම් සහ ලිපිනය	වස්තුව	යානය	ප්‍රදේශය හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලේඛන අංකය
පී. ඒ. සුරසියෙල් මහතා, පොහොරබාව, පරකඩුව	හරක් කකුල් ඇට කැබැල්ලක්	ඇට	මැණික් පහලයක අඩි 9ක ගැඹුරකිනි	පොහොරබාව කන් තත්තරයාගේ කුඹුර රිජ. 486
ඊ. එච්. ඉගේවිස් මහතා, හෝපිටිගල, කැකුණගොඩ	කොණක් කැටුණු රයි තෝසිරස් දතක්	රයි	මැණික් පහලයක අඩි 20½ක ගැඹුරකිනි	බඩඅම්මුව, හල් දෙල, කෙරන් ගොඩ රිජ. 489
එන්. බබාසිංහේද්‍ර ප්‍රියලාලි මහතා, බණ්ඩාරනායක මාවත, රත්නපුරය	හරක් දතක්	...	මැණික් පහලයක අඩි 8ක ගැඹුරකිනි	මාවතකුඹුර, මොර තොට රිජ. 490
ඩී. ඩී. ඩී. ඇලපාන මහතා, බණ්ඩාරනායක මාවත, රත්නපුරය	අලි ඇඹරුම් දතක්	මැණික් පහලයක අඩි 23½ක ගැඹුරකිනි	පොල්වත්තකුඹුර පනාපිටිය, ගඟිබල රිජ. 491
එච්. සරතෝලිස් මහතා, පහළගම, එල්ලාවිල	හඳුනාගත තොහුණු ඇට කැබැල්ලක්	ඇට	පහළගම, එල්ලා වල ගෞ අඩි 12ක ගැඹුරකිනි	පහළගම, එල්ලා වල රිජ. 492
එල්. පී. කරුණාරත්න මහතා, බඩුහේන, හිදල්ලන	කැඩිගිය අලි ඇඹරුම් දත් කැබැලි 8ක්	ඇඹරුම්	මැණික් පහලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකිනි	කොරවත්විල, ඒදන්ඩෙවෙල රිජ. 496
බී. එම්. සිරිමානිස් මහතා, බඩුහේන, හිදල්ල	කැඩිගිය අලි ඇඹරුම් දත් කැබැලි 5ක්	ඇඹරුම්	මැණික් පහලයක අඩි 12ක් ගැඹුරකිනි	කොරවත්විල, ඒදන්ඩෙවෙල රිජ. 497
බී. එම්. සිරිමානිස් මහතා, බඩුහේන, හිදල්ල	රයිතෝසිරස් දතක කොටසක්	රයිතෝසිරස් දත	මැණික් පහලයක අඩි 10ක් ගැඹුරකිනි	කොරවත්විල, ඒදන්ඩෙවෙල රිජ. 498
බී. එම්. සිරිමානිස් මහතා, බඩුහේන, හිදල්ල	කකුරුවෙකුගේ නියක්	නිය	මැණික් පහලයක අඩි 7ක් ගැඹුරකිනි	අඳුගොඩ කුඹුර පහළකැලේ බඩු හේන රිජ. 499
එල්. එම්. පිටර් මහතා, හිදල්ල, රත්නපුර	රයිතෝසිරස් කැබැලි 3 ක්	දත්	මැණික් පහලයක අඩි 15ක ගැඹුරකිනි	කොරවත්විල ... රිජ. 500 (ඒ-ඩී)
කේ. ප්‍රාචිමහත්මයා, වෙරළපේ රත්නපුර	ගවරදත් 3 ක්	...	මැණික් පහලයක අඩි 6ක ගැඹුරකිනි	පැළගොයුවෙ කුඹුර, වෙරළපේ, රත්නපුර රිජ. 503 (ඒ-ඩී)
ජේ. ඇම්. ඉගේවිස් මහතා, බඩුහේන විද්‍යාලය, හිදල්ල, රත්නපුර	ප්‍රවිදන් 9 ක්	...	මැණික් පහලයක අඩි 7½ක ගැඹුරකිනි	කැකුණකුඹුර, ඒදන් ඩෙවෙල, කොස්ගොඩ (ඒ-බී) අසලය රිජ. 508
එච්. ඒ. සෝමපාල මහතා, මිල්ලපිටිය, කුරුවිට	බුබුලුස් මිශ්‍රාණයක් හත්තක්	බුබුලුස්	මැණික් පහලයක අඩි 13ක් ගැඹුරකිනි	කොරවත් විල, ඒදන්ඩෙවෙල රිජ. 527
කේ. ඒ. පොඩ්දප්පුහාමි මහතා, කහන්ගම, කුරුවිට	බුබුලුස් මිශ්‍රාණයක් හත්තක්	බුබුලුස්	එම	එම රිජ. 528

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (බී) කොටස—(සම්බන්ධයි)

ප්‍රදානයෙන් නම් සහ ලිපිනය	විස්තූර	සථානය	ප්‍රදේශය හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කොතුකාගාර ලේඛන අංකය
පේ. මාරිත් මහතා, මුවගන් කොණ්ඩේ, රත්නපුර	ඉබ්බවුවක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 19ක ගැඹුරකිනි	බලහසුව, මුවගම, රත්නපුර	රිජි. 529
එම	... අලිඟිස්කලලක කුඩා කොටසක්	එම	... එම	... රිජි. 530
එම	... බුබුදුස් බුබුදුස් විගොනාගේ දෑත්	එම	... එම	... රිජි. 532
ඩී. ජයවිත් ද සිල්වා මහතා, මිල්ලකඩ, දෙඩමිපේ	ඉත්තෑදෑත් පිළිවන	විමට	මැණික් පතලයක සිල්බන්බන්තන්ත, අඩි 14 ක ගැඹුරකිනි දෙඩමිපේ	රිජි 534
ජී. එච්. කමෙල්සිංහේ මහතා මොරතොට	අලිඟුරුම කොටසක්	දකුණ	මැණික් පතලයක මාවත කුඹුර, අඩි 14 ක ගැඹුරකිනි මොරතොට	රිජි. 535
ජී. එච්. කමෙල්සිංහේ මහතා මොරතොට	අලිඟුරුම හඳුනාගත නොහැකි ඉතාමත්ම ගල්වූ කැබලි ඇටයක්	දකුණ	මැණික් පතලයක මාවත කුඹුර, රිජි.	536
සී. එම්. ජාතිස් සිංහේ මහතා, අංක 133, කොස්පලවිත්ත රත්නපුර	හිපපොටමස් කොඳු ඇට 3 ක්	මැණික් පතලයක කොරවත්විල, අඩි 13 ක ගැඹුරකිනි	ඒදන් ඩෙවෙල	රිජි. 538 (ඒ-සී)
ඩබ්. සිරිසේන මහතා, කොස් පලවිත්ත, රත්නපුර	හිපපොටමස්ගේ අත් නිම කොඳු ඇටයේ, කොටසක්.	එම	... එම	... රිජි. 542
කේ. ඇම්. ඉණවර්ධන මහතා, කහන්ගම, කුරුමිට	හිපපොටමස්ගේ ඉදිරි පස දෑත්, විය හැකිය	එම	... එම	... රිජි. 543
වී. ටී. ජී. ඇලපත, බණ්ඩාර නායක මාවත, රත්නපුර	හිපපොටමස් ඇඟුරුම දෑත්	එම	ගෝතපිටිය, කුරු විට	රිජි. 544
රොබර්ට් දෙහෙරගොඩ මහතා	නැමුම් 9 ක් සහිත අලි ඇඟුරුම දෑත්	මැණික් පතලයක තිප්පොළවත්ත, අඩි 18 ක ගැඹුරකිනි	එල්ලාවල	රිජි. 547
වී. ඉණවර්ධන මහතා, එල්ලා වල	රයිනෝසිරස් දෑත්	මැණික් පතලයක හල්වෙලකුඹුර, අඩි 18 ක ගැඹුරකිනි	එල්ලාවල	රිජි. 550
එම්. ඒ. ඩැනියෙල් අප්පහම් මහතා, උඩුගම, ඇඹිලිපිටිය	වදවිඟිය දෑත්	මැණික් පතලයක වලවේ ගහ අසල අඩි 10 ක ගැඹුරකිනි	දෙමෝදර වලවේ	රිජි. 551
ආර්. ඉණවර්ධන, එල්ලාවල...	ගල්වූ ගොරවෙලි කටු කටුවක්	මැණික් පතලයක මැණික් පතල අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	කුඹුර, එල්ලාවල	රිජි. 552
ආර්. ඉණවර්ධන, එල්ලාවල...	හිපපොටමස් දකුණ කොටසක්	මැණික් පතලයක මැණික්පතල අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	කුඹුර එල්ලාවල	රිජි. 553
පොඩ්මහත්මිය, රත්නකරවිට, රත්නපුර	හරක් දෑත්	... මැණික් පතලයක වළවේ ගහ අඩි 8 ක ගැඹුරෙහි	... රිජි.	554
බී. ඇම්. සිරිමානස් මහතා, බවුණේන, හිදල්ලන	හරක් කැබලි, දත් කැබලි 3 ක්	මැණික් පතලයක කොරවත්විල අඩි 12 ක් ගැඹුරකිනි	ඒදන් ඩෙවෙල	රිජි 555 (ඒ-සී).
දෙස්තර ඩී. සී. බුලත්පිටිය, ඩී. එම්. සී. අවිස්සාවේල්ල	අලි ඇඟුරුම දකුණ නැමුම් 4 ක්	මැණික් පතලයකිනි ඇඟුලියගොඩ	...	රිජි. 556

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (සී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මිළියට ගන්නා ලද පුරාණ සත්ව විද්‍යා—භාෂාව

වස්තුව	සාහසය	පිළිවි පෙදෙය	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලෙටන ගත අංකය
ගල්වූ කොළඹ ඇත්තෙක්. (හඳුනා ගනු ලැබුයේ නැත)	මැණික් පතලයක 21ක ගැඹුරකිනි	අඩි බලහපුව, මුවගම, රත්න පුර	රිජ. 487
එම	එම	එම	එම 488
පැන්ගෝලියන් නමැති සත්‍යමය ඉතා මන්ම ගල්වූ කොරපොත්තක්	මැණික් පතලයක 9ක ගැඹුරකිනි	අඩි කොරවත්විල	එම 493
වදවු ලංගෙකුගේ ගල්වූ දතක්	එම	එම	එම 494
අලි ඇඹරුම් දතක නැවුම් 5ක්	එම	එම	එම 495
හිපපොටමස් දතක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 13ක ගැඹුරකිනි	කුඩමහ, උසුර, කහෙන්ගම	එම 501
අලි ඇඹරුම් දතක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක ගැඹුරකිනි	කොරවත්විල, ඒදන්ගෙඩි වෙල	එම 504
එම	එම	එම	එම 505
එම	එම	එම	එම 506
එම	මැණික් පතලයක අඩි 9ක ගැඹුරකිනි	තිබ්බොටුවදෙණිය මාහිංගොඩ ඇහැලියගොඩ	එම 507
අලි ඇඹරුම් දත් 3ක්	මැණික් පතලයක අඩි 12ක ගැඹුරකිනි	මුලකදැල්ල, ගොරක ඇල, දෙඩම්පෙ	එම 509
(ඒ-සී)			
බුබුලුස් බුබුලුස් මිගොනා ගේ හක් කක කොටසක්	මැණික් පතලයක 10ක ගැඹුරකිනි	අඩි පිදගාවාකුසුර, මුවගම, රත්නපුර	එම 510
හිපපොටමස් දත් කැබලි 2ක්	—	—	එම 511 (ඒබී)
හොඳහැටි කැඩුණු හිපපොටමස් දළක කොටසක්	මැණික් පතලයක 10ක ගැඹුරකිනි	කොරවත්විල, ඒදන්ගෙඩි වෙල	එම 512
මුවෙකුගේ දතක්	—	—	එම 513
හරක් දත් දෙකක් ...	මැණික් පතලයක 15ක ගැඹුරකිනි	අඩි පිදගාවාකුසුර, මුවගම, රත්නපුර	එම 514 (ඒබී)
හිපපොටමස් දතක කැබලි	—	—	එම 515
රයිනෝසිරස් දතක කැබලි	—	—	එම 516
මුව ඇතරවුවක කොටසක්	—	—	එම 517
අලිකකුල් ඇටයක කැබලි 6ක්	—	—	එම 518 (ඒ-එච්)
හරක් දතක කොටසක් (මිහරකෙකුගේ විය හැකිය)	—	—	එම 519
හිපපොටමස්ගේ කොළඹ ඇට	මැණික් පතලයක 20ක ගැඹුරකිනි	අඩි ගල්මුවකුසුර, ඇහැලිය ගොඩ	එම 520
හිපපොටමස්ගේ කැඩුණු ඉළ ඇට 8ක්	—	—	එම 521 (ඒ-එම්)
රයිනෝසිරස් දත් කැබලි 2ක්	මැණික් පතලයක 15ක ගැඹුරකිනි	අඩි බලහපුව, මුවගම, රත්න පුර	එම 522
හරක් දතක් ...	මැණික් පතලයක 12ක ගැඹුරකිනි	අඩි කන්දෙහකුසුර, මුවගම, රත්නපුර	එම 523
හරක් දත් දෙකක් ...	මැණික් පතලයක 15ක ගැඹුරකිනි	අඩි පිදගාවාකුසුර, මුවගම, රත්නපුර	එම 524 (ඒබී)
හරක් දත් දෙකක්. (මිහරකෙකුගේ වීමට පිළිවන)	එම	එම	එම 525 (ඒ-බී)

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස—සම්බන්ධයි

වස්තුව	සාධනය	පිහිටි පෙදෙස	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලෙඛන ගත අංකය
රයිනෝසිරස් දත්ත (මෙය සිංහ දත්ත හා ඇසුරේ තිබී ලැබිණි)	මැණික් පතලයක 15ක ගැඹුරකිනි	අඩි දිගභාවා කුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	රිජ. 526
රයිනෝසිරස් දත්ත	... මැණික් පතලයක 7½ක ගැඹුරකිනි	අඩි කපල් කුඹුර, පොහොර ආව	රිජ. 531
මුව දත්ත	... මැණික් පතලයක 15ක ගැඹුරකිනි	අඩි දිගභාවා කුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	රිජ. 533
කැඩිගිය දතහිස් පොල් කටුව සහිත හිපපොටමස් කකුල් ඇටයක් (කැබැලි නමයකි)	මැණික් පතලයක 16-ක ගැඹුරකිනි	අඩි හල්මුවකුඹුර, කොටෙ ගොඩ, ඇහැලියගොඩ	රිජ. 537 (ඒ-එච්)
හිපපොටමස් කොණ්ඩු ඇට කැබැලි 3ක්	මැණික් පතලයක 13ක ගැඹුරකිනි	අඩි කොරවත්තවල, ඒදත්තෙඩි වෙල	රිජ. 539 (ඒ-ඩී)
හිපපොටමස් ඉරිඇට කැබැලි 3ක්	—	—	... රිජ. 540 (ඒ-ඩී)
හිපපොටමස් කකුල් ඇටයක්	... මැණික් පතලයක 13ක ගැඹුරකිනි	අඩි දිගභාවා කුඹුර, මුවගම, රත්නපුර	රිජ. 545
මුවෙකුගේ හිස්කබලෙක හා අලියෙකුගේ හිස්කබලෙක කොටස්	එම	එම	... රිජ. 546
රයිනෝසිරස්ගේ උල් දත්ත	... මැණික් පතලයක 13-ක ගැඹුරකිනි	අඩි ගොඩඅස්වැද්දුම කුඹුර, එල්ලාවල	රිජ. 549
රයිනෝසිරස් දත්ත	... මැණික් පතලයක 16ක ගැඹුරකිනි	අඩි හල්මුව කුඹුර, එල්ලාවල	රිජ. 550

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

ප්‍රධාන—ප්‍රාග් ඓතිහාසික අංශය

පුද්ගලයා සහ ලිපිනය	වස්තුව	සාධනය	ලද පෙදෙස හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාර ලෙඛන ගත අංකය
ඒ. එච්. ඩී.බී.බී. මහතා, කැබිලිති කටුවක් හකුමුව, රත්නපුරය	—	මැණික් පතලයක අඩි 19½ ක ගැඹුරකිනි	පිනාස්ස වැද්දුම, හකුමුව, රත්නපුරය	පී. එච්. 41
කේ. කේ. එච්.බී.බී. මහතා, මෙවලමක් බත්තරගොඩ, පැල්මඩුල්ල	... මැණික් පතලයක අඩි 12 ක ගැඹුරකිනි	—	කුට්ටිය වැල්ල, පැල්මඩුල්ල	පී. එච්. 45
ඩී. ඩබ්ලිව්. ඩී.බී.බී. මහතා, මෙවලමක් ගම්පහ, මුරගමපිටිය, ඇහැලියගොඩ	... මැණික් පතලයක අඩි 12 ක් ගැඹුරකිනි	—	සිට්ටුවන්පිටියදිනිය පළමුවල අසල ඇහැලියගොඩ	පී. එච්. 46

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (ඩී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මිලයට ගැනීම

වස්තුව

රත්නපුර කෞතුකාගාරයේ ලෙඛන ගත අංකය

රත්නපුර සංස්කෘතියට අයත් හල් මෙවලමක්	පී. එච්. 39
එම	පී. එච්. 40
මත්තයක්	පී. එච්. 44

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (එස්) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

ප්‍රාග් ඓතිහාසික අංශය—රැස්කිරිමි

වස්තුව	ලැබුණු ප්‍රදේශ	රත්නපුර කෞතුකාගාරය ලෙට්නන්ත අංකය
සිදුරු සහිත ගල් මෙවලමක්	... රත්නපුර, වෙරළපේ, ඉහළවත්තේ මැණික් පතලයක අඩි 4 ක් ගැඹුරකිනි	පි. එච්. 38
සෙරුවන් කිරිඳිවැනි මෙවලමක්	... ඒදන්ඩෙවෙල, කොරවත්තේ මැණික් පතලයක අඩි 9 ක් ගැඹුරකිනි	පි. එච්. 42

III පරිශිෂ්ටයේ (පී) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාත්මක ප්‍රදාන

දෘක්‍යය නම හා ලිපිනය	වස්තුව	ස්ථානය	පෙදෙස හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාරය ලෙට්නන්ත අංකය
ඇම්. ඒ. ප්‍රෙමචන්ද්‍රය මහතා, කරපිංචකඩ, හිඳල්ල	මැටි පහතක්	... මැණික් පතලයක අඩි 10 වෙලක ගැඹුරකිනි	කොරවත්තේ, ඒදන්ඩෙවෙල	62-5-38
ජේ. කේ. හින්ති අප්පහාමි මහතා, පහළගම, එල්ලාවල	හිරයක් හා පවුළුවක්	මැණික් පතලයක අඩි 12 ක් ගැඹුරකිනි	වලව්වේ වත්ත, එල්ලාවල	62-7-38 62-8-38
කේ. ඩබ්ලිව්. සිසනේරිය මහතා, කොස්ගොඩ, කහන්ගම, රත්නපුරය	හෙළිසියක්	... මැණික් පතලයක අඩි 15 ක් ගැඹුරකිනි	ගෙරලියද්ද, කොස්ගොඩ	62-9-39
ඇම්. එච්. මාරිත් මහතා, කිතුල්පේ කහෙන්ගම, රත්නපුර	ගෙවිහිය උදුලුපතලයක කොටසක්	—	... ඉහළකඩුව, කිතුල්පේ	62-10-39
කේ. එච්. වන්දනේකර මහතා, ගොරකඇල, දෙඩමිපෙ	යකඩතලයක කොටසක්	මැණික් පතලයක අඩි 15 ක් ගැඹුරකිනි	හබැස්සමුකලාන, සිත්තමිපිටිය	62-11-39
කේ. ඒ. කරුණාපාල මහතා, උළුගෙදර, කොස්ගොඩ, කහන්ගම, රත්නපුරය	මුකෝර ඇඹරුම් ගලක කොටසක් (උඩ කොටස)	...	—	62-12-39
ඩී. ඩබ්ලිව්. දිගේආරච්චි, ගම්පහි, බුළුගහපිටිය, ඇහැලියගොඩ	කැඩිහිය යවුලක්	... මැණික් පතලයක අඩි 12 ක් ගැඹුරකිනි	බටුවන්පිටදෙණිය, පළේගල අසල, ඇහැලියගොඩ	62-15-40
සී. ඒ. වන්දනාමා මහතා, ගෝනාපිටිය, කුරුවිට	වටකුරු කැටිපිටි	මැණික් පතලයක අඩි 15 ක් ගැඹුරකිනි	හබැස්සමුකලාන, සිත්තමිපිටිය	62-16-40
එම	... ඉල්ලම් ගල්කැට	එම	එම	62-17-40 (ඒ-බී)
ඩී. ජී. ඩී. ඇලපාන මහතා, බණ්ඩාරනායක මාවත, රත්නපුරය	උල්පිහියක	...	—	62-19-40
ආර්. එච්. සිසනේරිය මහතා, මිල්ලකඩ, දෙඩමිපේ	ක්‍රි:ව: 1274-1284 ඉටි නොකඩා රජ දවස කාසියක්	මැණික් පතලයක අඩි 8 ක් ගැඹුරකිනි	කොරවත්තේ, ඒදන්ඩෙවෙල	62-22-40
ඇම්. ඒ. ඩැනියෙල් අප්පහාමි මහතා, උඩගම, ඇඹිලිපිටිය	පවුළුවක්	... මැණික් පතලයක අඩි 10 ක් ගැඹුරකිනි	දෙමේදර, තත්කැටිය	62-33-41

III වැනි පරිශිෂ්ටයේ (එව) කොටස

රත්නපුර ජාතික කෞතුකාගාරය

මානව විද්‍යාව—මූලයට ගැනීම

වස්තුව	සාරාංශය	පෙරෙය හා ඉඩමේ නම	රත්නපුර කෞතුකාගාරය ලෙඛනගත අංකය
ගෙවිහිය හෙලිවියක් "ස්වසිවර්" එකක් ... මැණික් පතලයකින් දෙවාලේගම, හකඩුව, නකඩුව			62-1-38
රාමා-සිතා විවාහය පෙන්වන කාසියක් ...	— 62-3-38
මුත්තෝ උදුලු 2 ක් මැණික් පතලයකින්	පත්පලකුඹුර, කහවත්ත	62-2-38
			62-4-38
			(ඒ-බී)
ගෙවිහිය පැරණි ගිරයක්	... මැණික් පතලයකින්	මුවගම, රත්නපුර	... 62-6-38
පටුළු දෙකක්	... මැණික් පතලයක	අවෝරදෙණියකුඹුර, මුවගම,	62-6-38
	අඩි10-ක ගැඹුරකින්	රත්නපුර	62-13-39
කුලගෝරුරාක්ෂවෙස් මුහුණක්	...	මල්වල	... 62-14-40
කර් තල් ලියෙන් නිමැවුණු යක් බෙරයක්	එම 62-18-40

IV වැනි පරිශිෂ්ටය

යාපන ජාතික කෞතුකාගාරය

අත්කර ගැනීම—මානව විද්‍යාව

වස්තුව	යාපන කෞතුකාගාරය ලෙඛනගත අංකය
මුස්ලිම් යුවතියක් පැළැඳි රිදී වළලු කුට්ටම 2 ක් පැරැණි රිදී වළලු පෝටුවක්	... 62-751-34

පළමුවැනි කහඩු විමුස.—කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ලේ අභිනවයෙන් නිර්මාණ කරුණු බවට අර්ථය.

දෙවැනි කහඩු විමුස.—මෙහි පළමුවැනි රූපයෙන් දිස්වන්නේ හෙක්ස් ප්‍රෝටොඩොන් සිංහලෙයුස් දරණියගල නමැති නාස්වප්‍රාප්ත ලංකා ගිපපොටමස්ගේ හත්තේ ප්‍රති නිර්මාණයකි. මේ ප්‍රති නිර්මාණය පදනම් වී ඇත්තේ මෙහි දෙවැනි රූපයෙන් දිස්වෙන එල්ලාවල මැණික් පතලයකින් සාරා ගැනුණු හත්තේ වාමාර්ධය මතය.

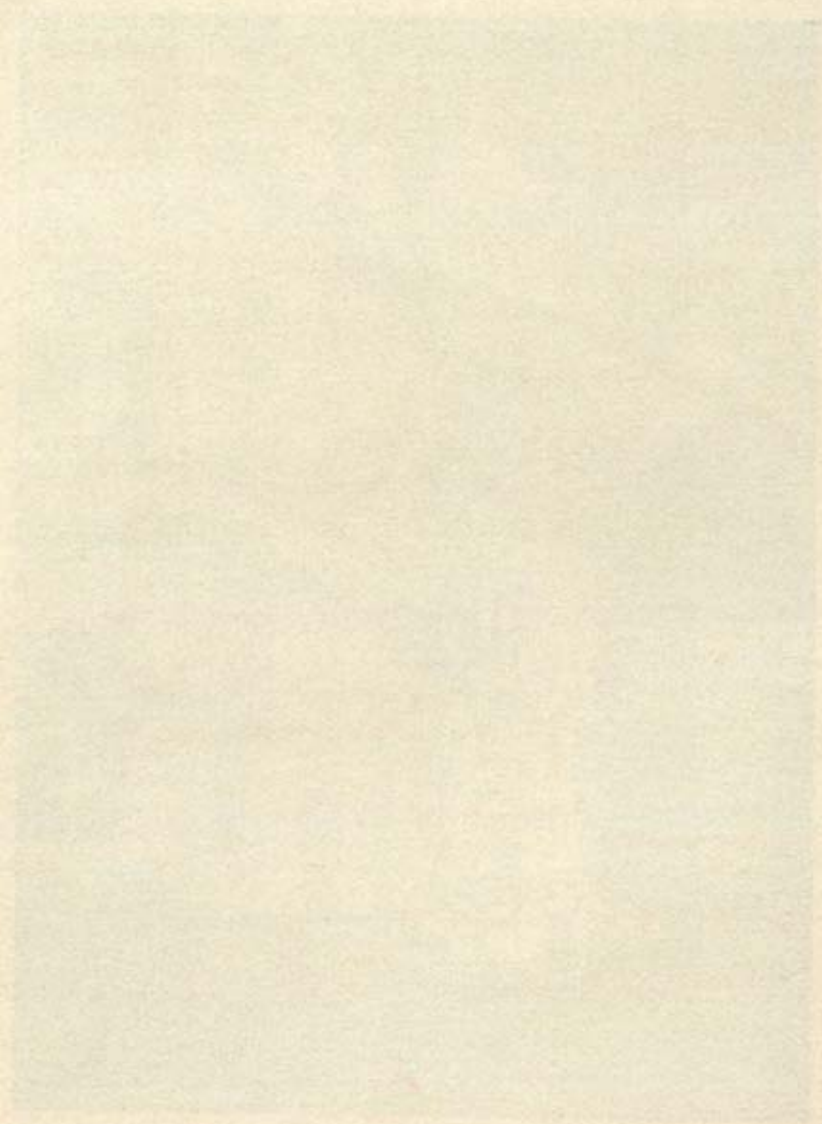

P. Deraniyagala

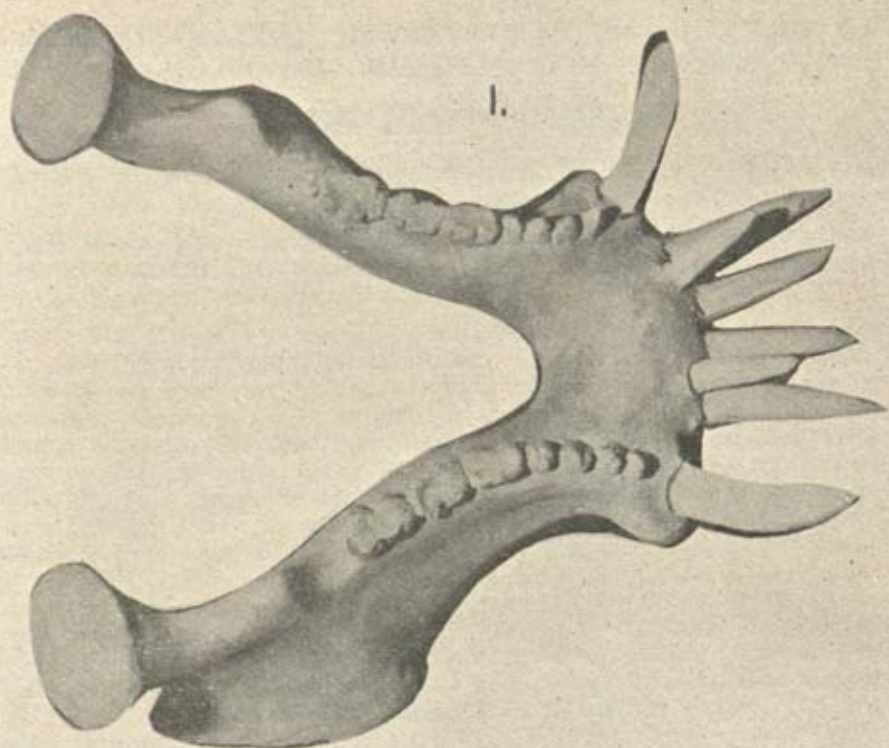
පළමුවැනි තහඩු චිත්‍රය—කොළඹ ජාතික කෞතුකාගාරයේ උතුරු දිශා ගොඩනැගිල්ලේ අභිනවයෙන් නිර්මාණය කරුණු බවට පත් කර ඇත

PLATE 1—The newly completed western half of the North Wing of the Colombo National Museum

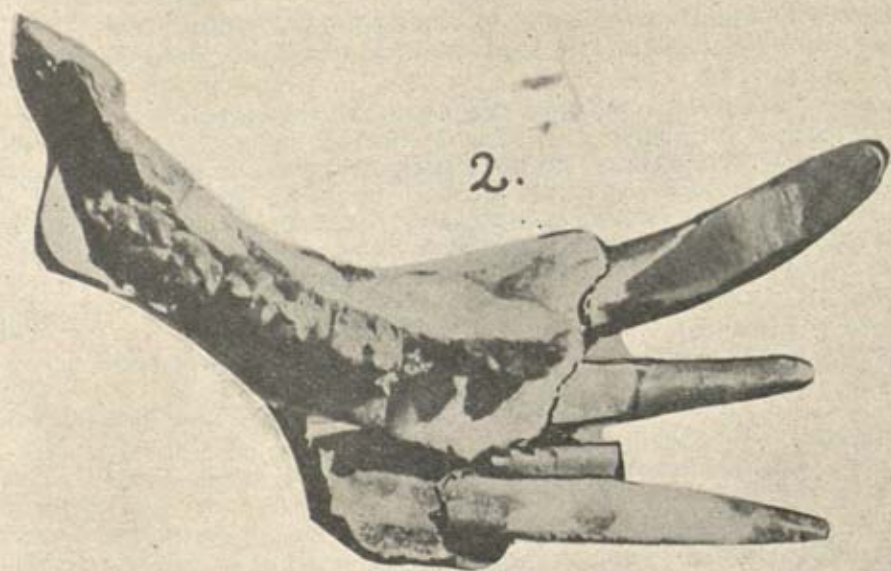
12

1

1.

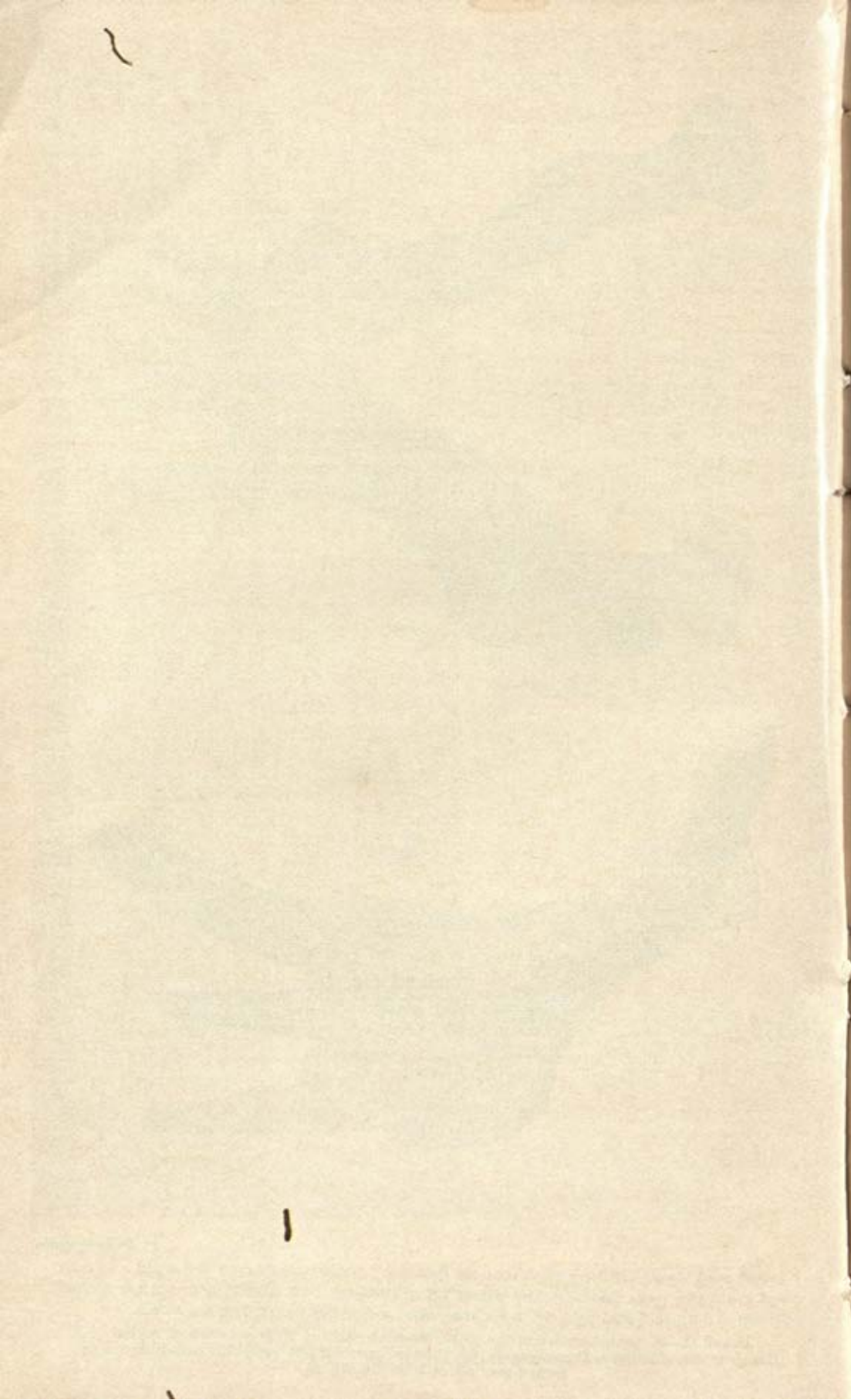

2.

P. Deraniyagala

දෙවැනි කහඩු චිත්‍රය.—මෙහි පළමුවැනි රූපයෙන් දිස්වන්නේ හෙක්සප්‍රෝටොඩොන් සිංහලෙසුස් දරණියගල නම් කෘෂිවිප්‍රාප්ත ලංකා හිපපොටමයිස්ගේ හත්තේ ප්‍රති නිර්මාණයකි. මේ ප්‍රතිනිර්මාණය පදනම් වී ඇත්තේ මෙහි දෙවැනි රූපයෙන් දිස්වන ඵල්ලාවල මැණික් පතලයකින් සාරා ගැනුණු හත්තේ වාමාර්ධය වෙතය.

PLATE II.—A reconstruction of the mandible of the extinct hippopotamus of Ceylon *Hexaprotodon sinhaleyus* Deraniyagala (fig. 1) based upon the left half of the mandible dug up from a gem pit at Ellavala (fig. 2)

ADMINISTRATION REPORT OF THE DIRECTOR OF NATIONAL MUSEUMS FOR 1961-62

COLOMBO NATIONAL MUSEUM

Visitors. The number of visitors was 227,061 which shows an increase of 31,611 over that of the previous year.

Committees. The Advisory Committee met thrice the Ceylon National Committee of the International Council of Museums met once and the Central Museums Advisory Committee also met once.

Staff. The Director acted as Commissioner of Archaeology in addition to his own duties from 11th December, 1961 to 10th January, 1962. The International Prehistoric Congress held at Rome elected him on to the Permanent Council of the International Union of Prehistoric and Proto-historic Sciences. He also continued as a member on the International Board on Stratigraphy; Hony. Advisor to the FAO on the reptiles of the Indian Ocean; Hony. Research Advisor to the American Foundation for the study of Man; as a Member of UNESCO's International Panel of Honorary Consultants for Humid Tropics Research and as a Member of the UNESCO Visiting Committee for Key Zoological Collections for South Asia. He also functioned as Dean of the Faculty of Arts and Professor of Anthropology at the Sri Lanka Vidyodaya University and Hony. Secretary of the National Committee of Plastic Arts of Ceylon. This is a branch of the International body which has its headquarters at UNESCO, Paris. He is also Regional Editor to the Far Eastern Proprietary Association at Honolulu.

Dr. P. H. D. H. de Silva, the Assistant in Zoology applied for and was elected a Scientific Fellow of the Zoological Society of London.

Mr. C. M. A. de Silva the Assistant in Ethnology continued to function as Visiting Lecturer in Social Anthropology and Sinhalese Culture of the Vidyodaya University.

Mr. H. L. Caldera, the Education and Publication Assistant, retired on 6th January, 1962, after 37 years of service. He joined the Department on 1st August, 1925, as Library Assistant and on 1st May, 1929, was promoted to be Inspector of Watchers. During the evacuation of the Colombo Museum in 1942, he rendered valuable service and was one of the two Colombo Museum officers to be appointed Curators. When the collections were brought back to Colombo after the War, with the exception of the Zoological collections, they were all placed in his charge. In October, 1952, he was promoted as the first Education and Publication Assistant of the Department and the collections in his charge were distributed between the three newly appointed curators in Prehistory and Geology, in Ethnology and Archaeology and in Antique Paintings.

During his period of service he took a keen interest in the collections in his charge and in their display. He also rendered valuable assistance in organizing the system of free Museum lectures and Radio talks and contributed much to the excavation of the Prehistoric Ravana Ella cave.

Mr. Caldera's interest was not merely confined to his routine duties for he published a number of articles on the collections and brought out a book on the coins of Ceylon.

He was also the President of the Colombo Museum Recreation and Welfare Club and of the Colombo Museum branch of the Public Service Buddhist Association.

Mr. Caldera rendered valuable assistance in developing every section that was in his charge, but his special interest were Ethnological and Anthropological collections.

He carries the good wishes of all his colleagues in his new sphere of activities as Curator of the Museum at Vidyodaya University.

Mr. M. B. Tissera, Karyala Karya Sahayaka, who served efficiently and loyally in the Library for 37 years, retired on 31st October, 1961.

Six vacant posts of Night Watchers were filled.

The Department regrets to record the death of Mr. K. D. C. Fernando, Karyala Karya Sahayaka, who had been serving it loyally for over eleven years.

New Northern Wing. The western half of the northern wing is on the verge of completion and will relieve some of the congestion and enable the exhibition of specimens that are now in storage, Plate I.

Prehistory and Geology Section. The Prehistory section which is in charge of Mr. S. P. F. Senaratna was augmented by further collections secured by the Director from Bellan Bandi Palassa, and, at his suggestion, the Surveyor-General has kindly inserted this site on the new Map of Ceylon.

The Colombo Museum publications dealing with specimens secured from this site are attracting considerable attention abroad and Professor Grahame Clark of Cambridge has referred to it in his book on "*World Prehistory, an Outline*" (1961).

The earlier collections from this site which were sent to the British Museum of Natural History for examination were returned after study and some are now on exhibition.

The results of this study by the authorities of the British Museum and the University of California are to be published in 1963.

In addition, the skeleton of a 17 year old female individual which was collected by the Director from Bellan Bandi Palassa in 1961 is now on display, and a description of this specimen is in press.

Registration. The collection of gem stones have been weighed, photographed and registered.

Vide Appendix I for donations of geological materials.

Zoology Section. As a member of the Advisory Committee on Fauna and Flora Protection to the Warden of Wild Life of Ceylon, the Director made the following proposals to that body:—

- (1) To declare a sanctuary within the Pollebadde-Mullegama area.
- (2) To declare a sanctuary for the large subspecies *Elephas maximus vilaliya* along the swamps of the Maha vili river.
- (3) To protect the python.
- (4) To conduct a census of newly born elephant calves thrice annually in order to estimate the total elephant population of Ceylon.

Zoological Survey of Ceylon. Much of the allocation for this project was spent in obtaining tents and other equipment, but a number of collections were also secured which are dealt with elsewhere in their appropriate places in this report.

A survey of the distribution of *Ophicephalus gachua* and *Channa orientalis*, two fishes that are identical except for the presence and absence of ventral fins, has yielded very interesting results which are being published in *Spolia Zeylanica*, Vol. 30, Part I.

Professor Per Brinck of Lund University, Sweden, arrived in Ceylon along with his two colleagues Messrs. Hugo Anderson and Lennart Cederholm and worked from the beginning of January to the end of March, 1962. They secured material, mostly invertebrate, from various

stations throughout the Island and when worked out the results should yield much new knowledge pertaining to the various waves of animal invasion that had occurred.

The Assistant in Zoology, Dr. P. H. D. H. de Silva and his staff Messrs. M. G. Ramawickrama, the Laboratory Assistant, K. L. E. Perera, the Taxidermist and P. B. Sarnelis, Acting Assistant Taxidermist, ensured the proper maintenance of the zoological collections of the Colombo Museum and saw to the identification and cataloguing of specimens. 544 fresh water and other fishes and reptiles and 55 birds and mammals were also added to the collections. Apart from these some skeletal parts of two lesser piked whales were secured from carcasses that had been cast shore on the Islands off Jaffna.

The Assistant in Zoology who spent most of his time in conducting research on polychaete worms has recorded 9 species new to science and 17 species new to the fauna of Ceylon. Vide Appendix I (a).

He has also secured a specimen belonging to the genus *Pectinaria* (*Pectinaria*) *panava* Willey from the Negombo lagoon, and records the occurrence in Ceylon of the Eropbdellid leech, *Herpobdelloidea indica* (Kaburaki), which is specially abundant on the stems of the water plant, *Eichornia*.

Zoological Donations. Vide Appendix I (b).

Entomology. The Assistant in Entomology, Mrs. W. T. T. P. Gunawardane, went on a circuit which included Welimada, Hakgala, Nuwara Eliya, Mahagastota, Nadungama, Kalubulanda, Boralanda, Bandarawela, Diyatalawa, Koslanda, Wellawaya, Badulla, Haldummulla, Balangoda, Ratnapura and Avissawella and secured over 500 specimens which she identified.

The Assistant in Entomology also took over from Mr. T. R. Sandra-sagara, the retiring Laboratory Assistant of that section, the entire entomological collection totalling 113,119 specimens after test-checking 9,446 specimens. She has listed these collections as follows:—

1. Lepidoptera	42,517
2. Coleoptera	23,366
3. Orthoptera	18,216
4. Rhynchota	13,766
5. Hymenoptera	7,514
6. Diptera	6,095
7. Odonata	906
8. Neuroptera	296
9. Trichoptera	222
10. Psocoptera	69
11. Arachnida	65
12. Plecoptera	60
13. Embioptera	23
14. Ephemeroptera	4
	<hr/>
	113,119

Research. The Entomological Assistant has been engaged on a study of the moths with a view to bringing out a Museum monograph on them. In the Family of *Saturniidae* only one species of the Genus *Actias*, viz., *Actias selene*, and in the genus *Attacus* only *Attacus atlas* and *Attacus ricini* have been recorded from Ceylon. Similarly, of the many species of *Antheraea*, only *Antheraea paphia*, and of the genus *Cricula*, only *Cricula trifenestrata* have been recorded, but none of the genera, viz., *Leopa*, *Saturnia*, and *Salassa*, all belonging to the Family *Saturniidae*

have ever been recorded. This proposed publication should throw much light on the moths of Ceylon and such knowledge will be of value agriculturally, e.g., with regard to pollination of crops.

Interesting discoveries have been made on the bionomics of *Odontopus varicornis* which is being reared in the Museum laboratory.

Amongst the many entomological specimens brought to the Museum for identification was a very rare larva which was brought by Mrs. Stevenson of Dolosbage. The Assistant in Entomology identified this as a member of the Family *Psychidae*.

Ethnology. The Assistant in Ethnology, Mr. C. M. A. de Silva is working on the history of traditions and customs of the Chetty community. His investigations reveal that this community is being absorbed by the Sinhalese and the Tamils.

His other researches are upon Sinhala domestic customs and ceremonies connected with nativity, puberty, marriage, obsequies, agriculture ritual, magico-religious practices and Devala worship. He has collected material in the villages of Toppu, Bambukuliya, Dankotuwa and Welihena in the Negombo District and in the suburbs of Colombo. He also assisted with some of the correspondence and routine work.

Requests from the Public. Requests for photographs of Museum objects from private individuals and institutions both local and foreign were complied with, in accordance with the photographic Regulations of the Department. Numerous requests for information and identification of antiques from the public were also seen to.

Export of Antiquities. Eleven applications from the Public to export antiquities abroad were dealt with in terms of the Antiquities Ordinance, No. 9 of 1940. Most of these included items of furniture of recent origin and possessed no antique value.

The 2nd Assistant in Ethnology, Mr. U. A. Gunasekera, is investigating the culture patterns and social changes that are occurring in the Kandyan villages, and has conducted field studies in a number of villages in the Central, Sabaragamuwa, North-Central and North-Western Provinces.

The Curator of Archaeology and Ethnology and Acting Education and Publication Assistant, Mr. T. Dela, has commenced making a special study of Sinhala palanquins and prepared an Index to *Spolia Zeylanica*, Vol. 29.

The Curator of Antique Paintings, Mr. C. A. Amarasinghe, attended to the cleaning and restoration of some of the old copies of frescoes, and functioned as the day-time Inspector of Watchers of the Museum on various occasions.

Plates. Plates printed for the Atlases of Antiquities and of Mammals, totalling 5,202 are in the custody of Mr. T. Dela in his capacity as Education and Publication Assistant.

Original Paintings executed for the Colored Atlases of Vertebrates and the **Blocks** made from them are in the custody of the Curator of Antique Paintings, Mr. C. A. Amarasinghe.

The Artist Modeller, Mr. P. Wijesekera, prepared numerous black and white drawings for illustrating *Spolia Zeylanica*, several plaster models, a number of paintings of ancient Sinhala Provincial Flags for the use of the Ministry and is preparing a number of figures demonstrating the variation in Sinhala costumes throughout the ages.

The Field Assistant, Mr. R. B. Asmadala, visited Maha Oya, Nilobe, Nuwaragala, Pollebedda, Bolana, Ethbeddagala, Divulana, Kaluwinna, Bingoda, Henebedda and Danigala for collecting Ethnological data including harvest songs and agricultural hymns.

The Preparation Assistant, Mr. D. D. Samaranayake, assisted in re-arranging the Ethnological show cases and also served as Inspector of Watchers releasing Mr. R. A. C. Perera, the Inspector of Watchers for duty as Assistant Inspector of Watchers for night duty.

Donations, Purchases and Collections of objects of Ethnological Interest. Vide Appendix I (c).

Education and Publication Assistant's Section. Mr. T. Dela, curator of Archaeology and Ethnology, was appointed to act as Education and Publication Assistant in addition to his own duties with effect from 14th November, 1961.

Museum Lecture Series. A series of lectures and film shows were arranged, the lectures comprising 14 in Sinhala and 37 in English. The lectures so delivered are grouped in Appendix I (d) under the respective names of the Museum officers who delivered them.

The film shows consisted of films kindly lent by the Information Services of the United Kingdom, United States of America, Canada, Union of Soviet Socialist Republics, Australia, India, Czechoslovakia and Japan.

Sale of Museum Publications. Until 20.3.62 this work was attended to by the two Guide Lecturers. Since they expressed their inability to perform this satisfactorily, the acting Education and Publication Assistant attends to this duty as well.

Publications. Research papers constituting Vol. 30, Part I of the National Museums' bulletin, *Spolia Zeylanica*, which is with the Printer, are grouped in Appendix I (e) under the names of the Museum officers who contributed them.

Other Museum Publications and Contributions to Literature. Vide Appendix I (f).

Publications in preparation. (i) The sanction of the Hon'ble the Minister was obtained for the Director to prepare a work on Evolution and Anthropology with especial emphasis on Southern Asia which is to appear in two volumes.

Volume I will deal with Evolution and Prehistory, and Volume II with the historic period. The work is to be published in English and in Sinhala. Most of the blocks for illustrating the chapters on Ceylon in Volume I have been completed.

(ii) *Zoological Atlas*.—The script for the Atlas of the Mammals of Ceylon is under preparation.

(iii) *Atlas of Antiquities*.—The script for this Atlas is also under preparation and is being published as a series of preliminary papers in *Spolia Zeylanica*, the bulletin of the National Museums Department. A number of text figures have been drawn to illustrate both these Atlases.

(iv) *Memoir on Dutch Furniture*.—The Director was advised by the Museum Advisory Committee on 25th May, 1962, to put this work in hand as no reply was received from Dr. Joseph Pearson to the Committee's letter which sought to ascertain from him whether he would complete this work he had commenced during his period as Director.

Guide Lectures. Six months after the taking over of the Education and Publication section by the new Acting Education and Publication Assistant a system was devised for recording accurately the number of parties catered to by the two Guide Lecturers, and this system is working satisfactorily. The work recorded for the period ending 30th September, 1962, since this system was devised on 20th March, 1962, is as follows:—

		<i>Guide Lecturer</i>	
		<i>Sinhala</i>	<i>Tamil</i>
School Parties (Sinhala and English)	41	—
School Parties (Tamil and English)	—	39
Foreign and Local Visitors other than Local School Parties	..	13	16
Foreign Schools and Teaching Staffs	—	7
Total number of Parties	..	54	62
Total number of individuals	..	2,404	2,271

Library

Readers' Tickets. 162 were issued.

Acquisitions. Twenty-four volumes of books and 438 parts of serial publications were purchased. 4,314 publications were received under the Copyright Act.

Exchanges. 1,407 publications and books both about Rs. 15,000 in all were received as Exchanges for *Spolia Zeylanica*, the Bulletin of the National Museums of Ceylon.

Books bound. 352 books were bound by the Government Printer, and 141 were repaired by the Library binder.

Donors and Donees. Vide Appendix I (g).

Special Activities

The U. S. "Friendship 7" Spacecraft. Facilities were provided to display at the Museum the U. S. "Friendship 7" spacecraft, in which Marine Corps Lieutenant Colonel John H. Glenn Jr. accomplished his historic space flight round the earth on February 20, 1962. The display of this spacecraft in the Colombo Museum premises lasted from 28th to 30th June, 1962.

Concurrently with this exhibition, a film depicting the entire course of the flight was shown in the Colombo Museum Lecture Hall. The Exhibition was a great success and drew large crowds from all parts of the Island.

General

Security Measures. The Advisory Committee advised the Director to urge once again his application for the return of the Police Guard, or, failing that, request a guard either from the Army or the Navy. Three tell-tale clocks were also installed to increase the efficiency of the watching service.

The Police were also requested to send two plain clothed constables to patrol the Museum daily.

Reference to the Research Work of the Department

(i) A recent reference to the research work of this Department appears on page 17 of the important British scientific journal *Nature*, Vol. 196, No. 4853 of November 3, 1962, which stated that :

"The National Museums of Ceylon clearly recognize research as one of their functions, and the current issue of *Spolia Zeylanica*, bulletin of the National Museums of Ceylon (29, Part II, 1962), gives renewed proof of the value of their work. The part includes papers on geology, zoology and anthropology, many written by the Director, Dr. P. E. P. Deraniyagala. The papers are all well produced and illustrated."

(ii) Professor Rhodes W. Fairbridge of the Geological Department of Columbia University in the City of New York writing to the Director of the National Museums of Ceylon states in his letter of August 16, 1961.

"By chance I have just seen a copy of your remarkable memoir "The Pleistocene of Ceylon." This is one of the most important publications on the Pleistocene for the entire Indian Ocean area, and I would greatly appreciate a copy if any are left."

He further states that :

"From my Indian Ocean studies, I believe that some of the fossils found by you in the late Pleistocene—early Recent deposits, especially the *Tridacna* shells will be good for Carbon-14 isotopic dating. Since the Ceylon record is so good, I believe it would be worth while putting some effort into getting good dates."

KANDY NATIONAL MUSEUM

Visitors. There were 258,519 visitors.

Advisory Committee. Four Advisory Committee meetings were held during the year. On 20.10.61 the committee passed a vote of condolence on the death of H. B. Rambukwella Disava who had served on the Museum Committee for many years.

On 23.6.62 the Committee also passed a vote of congratulation on the appointment of His Excellency Mr. William Gopallawa, M. B. E., a former member of the Museum Committee of Management to the Office of Governor-General of Ceylon.

Mr. A. K. Ranhamy who had served as Gallery Attendant faithfully for nearly seventeen years died during the year. His loss was felt by all the staff.

On 26.1.62 the Committee considered the great necessity for restoring the Police Guard that had been withdrawn in 1953 and urged the Director to press for a day and night guard as being absolutely essential.

Museum Buildings. Alterations were made to the outer walls and curbs as safety measures.

Ethnology. Photographs were taken of the more valuable objects for registration purposes.

Exhibits. The range of exhibits has been widened by displaying objects which had hitherto been lying in storage. Among these are the antique ivory objects which have been re-arranged.

Library. 152 readers availed themselves of the small Library. It is proposed to extend this section by securing the premises termed the "Ulpange" which is situated by the side of the Kandy Lake and at present occupied by the United Services.

Tell-tale Clocks. Two of these were installed to improve the efficiency of watching service.

Acquisitions of objects of Ethnological Interest. Vide Appendix II.

RATNAPURA NATIONAL MUSEUM

Visitors. There were 11,975 visitors.

Staff. Mr. R. V. Gunasekera continued to act as Curator for the 9th consecutive year.

Palaeontology. The left-half of the mandible of the Ceylon hippopotamus *Hexaprotodon sinhaleyus* with the three left incisor teeth in it, was dug up at Manan ella, Ellavala on 9.11.61 by the Acting Curator and Mr. K. H. Dyonis (Plate II, fig. 2). This is Colombo Museum Registered No. F 62.6.40. A reconstruction of the entire mandible has been made (Plate II, fig. 1) A plaster cast of a wood carving of a reconstruction of the extinct elephant *Palaeoloxodon namadicus* as envisaged and sculpted by the Director was prepared for exhibition. This cast is Colombo Museum Reg. No. F. 63.1.40. Both these animals probably inhabited Ceylon about 500,000 years ago.

In January, 1962, the fossilized horn cores and top of the skull of a Ceylon gaur *Bibos sinhaleyus* which were dug up at Manan ella at Ellavala were purchased by the Acting Curator and sent to the Colombo Museum. This is Colombo Museum Reg. No. F. 62.4.39. A Ceylon lion's carnassial tooth and fragments of the skull of a deer were discovered in gem pits and purchased by Watcher H. Jayasundera from Messrs V. Sirisena of Muvagama, Ratnapura, and J. M. Jayamanne Appuhamy of Kotegoda, Ahaliyagoda, respectively.

A number of other fossils were secured from gem pits in the following areas:—

Muvagama, Haldola, Karangoda, Koravakvila, Edandevala, Kosgoda, Dodampe, Kahengama, Ellavala, Ahaliyagoda, Pelmadulla, Gabbella, Walave and Okkampitiya near Moneragala.

Collector, D. D. Piyadasa who was dispatched to Habessa Mookalana, Kumbukkan Oya, Okkampitiya, secured a few subfossil animal remains, some stone implements and a large collection of potsherds.

Prehistory. A party in charge of the Acting Curator examined the Manela Gal Lena at Gavaragiriya in Kukul Korale, Palle Pattu, Ratnapura District. This cave is 68½ ft. long, 43 ft. wide and 150 ft. high. The floor has covered with material that resembled ash. Excavations were conducted to a depth of 7 ft. in three squares 3 ft. × 3 ft. These yielded snails and various other shells, animal remains, stone artefacts, bone needles and charcoal.

Quartz and chert artefacts were secured from eight caves at Butkanda, Ittakanda and Bulutota in the Sabaragamuwa Province.

A trial trench was dug at Belilena, a cave which is 60 ft. × 120 ft. × 12 ft. near Mahabage, Kitulgala. Snail shells and other animal remains, stone and quartz implements, and potsherds were secured. The Director visited the site in August, 1962, and secured further collections.

Bagavalena cave near Sri Pada.—On the recommendation of the 8th meeting of the Ratnapura Museum Advisory Committee, a joint party consisting of the Ven'ble Panditha Kirielle Gnanawimala Thera of Sasthrodaya Pirivena, Morapana, and the Assistant Curator and a Collector searched for Bagavalena cave near Sri Pada and discovered that it is situated to the left of the Hatton road about 300 ft. below the summit of the mountain. The cave is 46 ft. long and 9 ft. high. The objects that were obtained from the trial trenches are listed in Appendix III.

Zoology. The existing collection of fresh water fishes and shells of molluscs was augmented with 123 specimens secured from the forests around Ratnapura. Collections of the snake heads, *Ophicephalus gachua* and *Channa orientalis*, totalling 45 specimens were secured from Balangoda, Belihul Oya and Haldumulla, Panagama and Dela, and dispatched to the Colombo Museum for an Island wide survey of these two species.

Ethnology. Purchases.—On 25.5.62, Mr. C. M. Austin de Silva, Assistant in Ethnology and Mr. R. V. Gunasekera, Acting Curator, inspected the Ethnological and Medical Olas which were in the possession of Mr. R. N. Gabicchiya of Ellavala, and purchased 29 ola leaf manuscripts for a sum of Rs. 401.00 for the Ratnapura National Museum library which was further augmented by 6 more publications. Vide Appendix III (a) for the list.

Library. More readers availed themselves of the library.

Tell-tale Clocks. One of these has been installed to increase the efficiency of the watching service.

Acquisitions. Donations and purchases of objects of Palaeontological, Prehistoric, Anthropological and Zoological interest as well as collections by Museum officers are listed in the Appendices III (b) to III (h).

JAFFNA NATIONAL MUSEUM

Visitors. There were 53,318 visitors.

Zoology. 148 zoological specimens were collected from Arialai, Pannai, Karaiyoor, Nallur, Navanthurai, Kalviankadu, Kolumbuthurai, Velanai, Delft, etc. Ten marine worms were also secured.

Transition to Official Language. Sinhala labels were prepared by a Mr. A. C. M. Rasheed the Assistant Curator for many of the Exhibits.

Security Measures. One Tell-tale clock was installed.

Acquisition. Acquisitions to the Ethnological section are listed in Appendix IV.

P. E. P. DERANIYAGALA,
Director, National Museums.

APPENDIX I

Colombo National Museum

PREHISTORY SECTION

DONATIONS—GEOLOGY

Name and Address of Donor	Object	Colombo Museum Reg. No.
Mr. A. A. Wijesuriya, Halpe, Mirigama	.. Amethyst	.. M. 533
Mr. A. A. Wijesuriya, Halpe, Mirigama	.. Rock crystal	.. M. 534

APPENDIX I (a)

Colombo National Museum

ZOOLOGY SECTION

DISCOVERIES

NEW POLYCHAETE WORMS

- Pareurythoe pitippanensis* n. sp. (Locality Pitipana, Negombo Lagoon).
Nereis (Neanthes) negomboensis n. sp. (Negombo Lagoon).
Glycera littorea n. sp. (West coast).
Augeneria Davi n. sp. (Pitipana, Negombo Lagoon).
Pulliella pseudoarmata n. sp. (Kalkudah).
Spirorbis (Leodora) knightjonesi n. sp. (Kalkudha).
Nainereis kalkudensis n. sp.
Branchiocapitella pluridentata n. sp. (Mullikulam and Jaffna Lagoon).
Dasychone Pererai n. sp. (Kalpitiya).
Paralepidonotus ampulliferus Hoist. *Nereis chilkaensis* Southern.
Nereis trifasiata Willey. *Tylonereis bogoyawlenskyi* Fauvel.
Leonnates jousseauinei Gravier. *Nereis (ceratonereis) burmensis* Monro.
Namalycastis indica Southern. *Nephtys polybranchia* Southern.
Aziothella australis Augener. *Nerine cirratulus* Delle Chiaje.
Heterostomatus similis Southern. *Scolecopsis indica* Fauvel.
Marphysa mossambica (Peters). *Halla varthenopeia* Savigny.
Prionospio cirrifer Wren. *Odontosyllis gravelyi* Fauvel.
Potamilla leptochaeta Southern.

APPENDIX I (b)

Colombo National Museum

ZOOLOGY SECTION

DONATIONS

Name and Address of Donor	Nature of Donation
Mr. F. Obeysekere, Rajagiriya, Colombo	.. Four specimens of <i>Accipiter badius badius</i>
Mr. J. R. S. Holmes, Chartered Bank, Colombo	.. One specimen of <i>Capella gallinagoraddii</i>
Dr. Lucian de Zilwa, Tree Tops, Halloluwa	.. One stuffed <i>Manis crassicaudata</i>

APPENDIX I (c)

Colombo National Museum

ETHNOLOGICAL SECTION

ACQUISITIONS

I. DONATIONS

<i>Name and Address of Donor</i>	<i>Object</i>	<i>Colombo Museum Reg. No.</i>
Dr. C. H. Gunasekera, "Roxana", 242, Havelock Road, Colombo 5	A poisoned Malayan dagger and scabbard together with a specially designed case	8.62.1.13
Mr. Cyril Senaratne, Dumutta, Pita Kotte	(i) A part of an ancient flat roof, tile (ii) A small plain rectangular brick	21.62.1.3
Rev. G. Gunaratana Thera, Weerasinghe Sanghavasaya, Walpola, Matara	A one-thousand mark German currency note	2.61.1.26
Mr. A. A. Wijesinghe, Halpe, Mirigama	The part of an old sword said to have been used by Uthumankande Saradiel	8.61.1.13
Mr. Subasinghe Appuhamilage Sepala, Gaspe, Thalagama, Bandaragoda	A large earthen pot known as pilihaliya	21.61.187.35
Mr. B. Ordiris, Kitul Kote, Thanamalvila	Three joints of an ancient earthen water pipe line	21.62.3.38

II.—PURCHASES

<i>Object</i>			
One carved ivory pedestal of an image 6.62.1.4
One large lacquered betel tray 9.62.1.3
One old Kandyan brass tray 10.62.1.8
Two Chinese soap stone vases 5.61.2.5 (A & B)

III.—SECURED BY DIRECTOR

(i) A fragment of an ancient clay finial dug out from a gem pit. .	..	21.62.2.37
(ii) Broken pieces of an ancient flat circular clay dish. These were collected from Miniagalkanda21.61.188.37

APPENDIX I (d)

Colombo National Museum

EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANT'S SECTION

MUSEUM LECTURE SERIES

BY THE DIRECTOR

	<i>Medium</i>
15.3.62 The Phallic Cult of the Sinhalese English
21.6.62 The Animals of Ceylon during the Pleistocene period do.

BY THE ASSISTANT IN ZOOLOGY

24.10.61 Snakes, Snake Venom and Antivenin do.
15.11.61 The Sea as a Biological Environment do.
29.11.61 Interrelations of Marine Animals do.
6. 3.62 Life through the Ages—The Age of Invertebrate animals do.
13. 3.62 Life through the Ages—The Dawn of life on land do.
20. 3.62 Life through the Ages—The Hay-day of the Reptiles, do.
5. 6.62 Marine Animals that Bite do.
14. 6.62 Marine Animals that Sting do.
5. 7.62 Marine Animals that are dangerous to eat do.
16. 7.62 Some facts on the Origin of Life do.
26. 7.62 Main Lines of Animal Evolution do.

E 40 CEYLON ADMINISTRATION REPORTS, 1961-62 [PART IV—EDUCATION,

BY THE ASSISTANT IN ENTOMOLOGY

				<i>Medium</i>
3.10.61	Social Life Among Insects	English
12.10.61	Insect Pests	do.
17.10.61	Animal camouflage with special reference to Insects	do.
20.11.61	The Relation of Insects to Man	do.
27.11.61	Biology of Termite Castes	do.
12. 6.62	Light Production in the Animal World	do.
17. 7.62	A Remarkable Group of Animals—Insects	do.

BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

2. 2.62	Some Buddhist Archaeological Remains of Pakistan	Sinhala
9. 2.62	Cults of Local deities in Ceylon	do.
2. 3.62	Ceylon Demnology	do.
9. 3.62	The Significance of Light in the Social and Religious Ceremonies of the Sinhalese	English
16. 3.62	Some Superstitious Beliefs of the Sinhalese	do.
30. 3.62	Sinhalese Pandal Verse	Sinhala
1. 6.62	The Cult of Jagan Matha	do.
15. 6.62	The Cultural Grandeur in the times of King Parakramabahu the Great	English
22. 6.62	Sinhala Polk Poetry and Folk Tales	Sinhala
13. 7.62	Sinhalese Proverbs and Maxims	English
20. 7.62	Some Foreign Aspects of Sinhala Culture	Sinhala
27. 7.62	Cultural Aspects of Some Primitive Tribes of South East Asia	English

BY THE 2ND ASSISTANT IN ETHNOLOGY

6.11.61	The Hindu Caste System I	English
13.11.61	The Hindu Caste System II	do.
20. 2.62	The Sinhala Kinship System	do.
21. 3.62	The Village Community	do.
13. 3.62	The Gara Yaka Cult I	do.
20. 6.62	The Gara Yaka Cult II	do.

BY THE EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANT—(Mr. H. L. Caldera, now retired)

9.10.62	Archaeological Excavations	Sinhala
16.10.61	Coins used in Ceylon during the European Period	do.
23.10.61	Frescoes of the Polonnaruwa Period	do.
2.11.61	Special Features of the Frescoes of the Kandyan Period	do.

BY THE CURATOR OF ARCHAEOLOGY AND ETHNOLOGY AND ACTING EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANTS

14.11.61	Sinhala Domestic Appliances	English
16.11.61	Sinhala Domestic Appliances	Sinhala
28. 2.62	Ceylon's famous Prehistoric Site, Bellan Bandi Palassa	English
26. 3.62	Coins of Ceylon	do.

BY THE SINHALA GUIDE LECTURER

19.10.61	Some Symbols in Sinhala Sculpture	English
26.10.61	Do.	Sinhala
21.11.61	Music and Dance as revealed in Ceylon Painting and Sculpture	English
30.11.61	Do.	Sinhala

BY THE DIRECTOR

OTHER LECTURES

Centre	Subject	Medium
Ladies College, Flower Road, Colombo 7	Extinct Animals and Humans of Ceylon ..	English
Rotary Club of Mount Lavinia ..	Extinct Humans of Ceylon ..	do.
Rotary Club of Colombo ..	The Phallic Cult of the Sinhalese ..	do.

BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

*Military School, Army Headquarters, Colombo	10 Lectures on The History of Ceylon, comprising 3 each on the :— (i) Anuradhapura Period ; (ii) Polonnaruwa Period. 2 each on the :— (i) Portuguese Period : and (ii) Dutch Period.	English
Maitriya Hall, Bambalapitiya ..	Death and Life After	do.
Vidyalankara University, Kelaniya	Local Deities and Cults of the Sinhalese ..	do.
Balika Maha Vidyalaya, Castle Street, Colombo 8 ..	Sinhala Folk Drama ..	do.
Government Buddhist Training College for Women, Boralesgamuwa	The Mission of Buddhism	.. Sinhala
English National Service of Ceylon	A Number of Buddhist Talks	.. English

*This lecture course formed part of the syllabus of studies prescribed for the Staff College Selection Examination for Army Officers.

APPENDIX I (e)

Colombo National Museum

EDUCATION AND PUBLICATION ASSISTANT'S SECTION

SPOLIA ZEYLANCIA, VOL. 30, PART I

I.—RESEARCH PAPERS CONTRIBUTED BY THE DIRECTOR

1. Some Indicators in the Pleistocene Stratigraphical Chronology of Ceylon, with one plate and one text figure.
2. Some Mammals of the Extinct Ratnapura Fauna of Ceylon, Part V, with Reconstructions of the Hippopotamus and the Gaur, with 5 plates and 5 text figures.
3. Further Descriptions of the Three Extinct Hominoids of Ceylon, with one plate.
4. A new Cyprinid *Puntius timbiri* from Ceylon, with one plate.
5. The Distribution of the Genus *Channa* Gronov 1763 in Ceylon, with one map.
6. A new record of the Sand boa from Ceylon, with one plate.
7. Mass Mortality of the new subspecies of Little Piked Whale *Balaenoptera acutorostrata thalmaha* in North Ceylon, with two plates.
8. Tusk and Tail Variation in *Elephas maximus maximus* Linné and in *Loxodonta africana* (Blumenbach), with one plate.
9. An Open Air Habitation Site of *Homo sapiens balangodensis* (Part III) with 12 plates and 6 text figures.
10. The Hybridization of the Vāddas with the Sinhalese, with seven plates.
11. The Sinhala Sculptor's Science of Jointing, with one plate and six text figures.

II.—RESEARCH PAPERS CONTRIBUTED BY THE ASSISTANT IN ZOOLOGY

1. The occurrence of *Pontobdella* (*Pontobdellina*) *macrothela* Schmarda and *Pontobdella aculeata* Harding in the Wadge Bank, with one plate and one text figure.
2. A new leech, *Pontobdella taprobanensis* sp. nov. from the Wadge Bank, with one plate and one text figure.
3. *Zeylanicobdella arugamensis* gen. nov. and sp. nov. from Arugam Kalapu, Eastern Province, Ceylon, with 3 text figures.
4. Notes on the fauna collected from the Hunuwella Escarpment and from the upper reaches of the Hunuwella Ganga, with one map.

III.—RESEARCH PAPERS CONTRIBUTED BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

1. The Satara Varan Devas or the Four Guardian Gods in Buddhism, with a special study of their bronze statuettes in the Colombo Museum.
2. The Magul Poruva or Customary Form of Sinhala Marriage.

APPENDIX I (f)

Colombo National Museum

I.—NATIONAL MUSEUM PUBLICATIONS

1. *The Physical Anthropology of Ceylon* by Howard W. Stoudt, A. M. (Harvard), Ph.D. (University of Pennsylvania) based in part on data collected by the late Lieutenant Commander J. R. de la Haule Maret; (Retired R. N.); Assistant in Ethnology, Colombo National Museum.
2. *A General Guide to the Colombo Museum* by the Sectional Officers.
- *3. *Ashta Parikshava* (= Eight Systems of Medical Diagnosis). Edited by the Director. It represents Volume 10 of the National Museums Manuscript Series.
- †4. *Gedi Vedakama* (= Treatment for boils). Edited by the Director.
- †5. An Index to *Spolia Zeylandica*, Vol. 29, by the Education and Publication Assistant.

II.—CONTRIBUTIONS TO LITERATURE

A.—By the Director

1. The Stone Ages and the Extinct Humans of Ceylon for Professor M. R. Sahni's new book on "Man in Evolution" 2nd Edition. Longmans Press.
2. The Extinct *Hominoidae* of Ceylon. *Journal of the Anthropological Society of Vidyodaya University of Ceylon*, Vol. 2, 1962. pp. 52-62. 6 plates.
3. The Extinct Gaur of Ceylon, *Bibos sinhalensis*, a distinct species. *Ceylon Today*, Vol. XI, No. 3, March, 1962. pp. 14-16. 1 Fig., 1 Plate.
4. The Extinct Hippopotamus of Ceylon *Ceylon Today*, Vol. XI, No. 9, September, 1962 pp. 28-29, 1 plate.
- *5. The Extinct $\frac{1}{2}$ Lion of Ceylon. *Ceylon Today*, Vol. XII, No. 1, p. 25, 1 plate.
6. Ceylon's Earliest Humans and Sub-Humans. *Annual Magazine of the Sangaraja University Pirivena Kandy*.

B.—By the Assistant in Zoology

1. *Spirorbis corallinae* n. sp. and some other Spirorbinae (Serpulidae) common on British shores. *Journal of the Marine Biological Association, Great Britain*, Vol. 42, No. 3, 1962. (Paper jointly with Professor E. W. Knight-Jones, D.Phil (Oxon).
2. Experiments on choice of substrata by *Spirorbis* larvae (Serpulidae). *Journal of Experimental Biology, Great Britain*, Vol. 39, 1962.

C.—BY THE ASSISTANT IN ETHNOLOGY

1. Ancient Sinhala Medical Ola Manuscripts in the Museum Library. *Ayurveda Sastraya*, 1962. Ayurvedic Research Institute.
2. The Cult of Jagan Matha. *Journal of the Anthropological Society of the Vidyodaya University*, Vol. 2, 1962.

*With the Printer.

†Ready for the Printer.

APPENDIX I (g)

Colombo National Museum

LIBRARY

I.—DONORS OF PUBLICATIONS

- Permanent Secretary, Ministry of Transport and Works.
 Muslim Cultural Association, Colombo.
 Automobile Association of Ceylon, Colombo.
 Dr. Heinz Bechert, Universität Mainz, Germany (West).
 Ceylon National Chamber of Commerce, Colombo.
 Chinese Embassy, Ceylon.
 Ceylon Veterinary Association, Peradeniya.
 Director of Census and Statistics, Colombo.
 Embassy of Japan in Ceylon, Colombo.
 Government Mineralogist, Colombo 2.
 Government Printer, Colombo.
 Government Archivist, Nuwara Eliya.
 Governor, Central Bank of Ceylon.
 Dr. Henry Field, Miami, Florida, U. S. A.
 Information Officer, Colombo.
 India Office Library, London.
 Institute of Eastern Culture, Japan.
 National Commission for Protection of Cultural Properties, Tokyo, Japan.
 National Physical Laboratory, India.
 Mr. L. Prematillake, University of Ceylon.
 Pakistan High Commissioner for Ceylon, Colombo.
 Secretary, National Institute of Oceanography, Surrey.
 Royal Danish Academy of Sciences and Letters, Denmark.
 Surveyor-General, Air Surveys Branch, Ceylon.
 The Editor, *World Buddhism*, Colombo 14.
 The Editor, *The Messenger*, Colombo 8.
 The Editor, *Tribune*, Colombo 2.
 Trans Antarctic Expedition, London.
 Vidyalankara University, Ceylon.
 Mr. F. D. C. Wijesinghe, National Planning Department, Colombo.

II.—DONEES OF MUSEUM PUBLICATIONS

- Archaeological Commissioner, Ceylon.
 Sir Miles Clifford.
 Library of the Academy of Sciences of the U. S. S. T., Leningrad, U. S. S. R.
 Deutsche Bucheri, Leipzig.
 Geological Survey of Ceylon.

APPENDIX II

Kandy National Museum

ACQUISITIONS

ETHNOLOGY

PURCHASES

	Object	Kandy Museum Reg. No.
An antique ceremonial betel bag with two large compartments and ornamental embroidery on both sides. The bag measures 130 cm. in total height and 67 cm. in width. Purchased for Rs. 75.	61.1.311
An antique wooden figure of a Kandyan King in an unfinished condition. Height 55 cm. width from one shoulder to other 23 cm. and on a moulded rectangular stand. Purchased for Rs. 10	62.1.311

APPENDIX III

Ratnapura National Museum

ANTHROPOLOGY—COLLECTIONS BY MUSEUM OFFICERS FROM BAGAVALENA CAVE

<i>Object</i>	<i>Ratnapura Museum Reg. No.</i>
A coin of the reign of King Nissanka Malla of the Polonnaruwa period	.. 62.20.40
One ancient bronze Buddha image found 5ft. below the surface	.. 62.21.40
Fragments of pottery and seven European coins, polished artefacts, three chips of quartz, pieces of pigment and three pieces of milky quartz.	

APPENDIX III (a)

Ratnapura National Museum

LIBRARY—MEDICAL OLA LEAF MANUSCRIPTS—PURCHASES

පොතේ නම

Transliteration of the Names of the Books

1. කෝල වීඩිය	Cola Vidiya
2. සංස්කෘත පුස්තකය වෙද පොතක්	A medical ola leaf manuscripts
3. සැට මහ සන්නිගුලිය හා කෝල වෙද පොත	Sata Maha Sanni Guliya & Cola Veda Potha
4. වෛද්‍යාලංකාරය	Vaidyalankaraya
5. සර්වජීවී ලක්ෂණම්	Sarvajvara Lakshanam
6. කෝල කතුර ගුලිය	Cola Catura Guliya
7. යෝග සතකය	Yoga Sathakaya
8. සන්නි විකිත්සාවලිය	Sanni Chikithsavaliya
9. අමූත කලාවයි	Amurtha Kalavai
10. අතීසාර වීඩි වෙද පොත	Atteesara Vidi Veda Potha
11. ගුලි සහ අනුසාන වෙද පොත	Guli & Anupana Veda Potha
12. යෝග ධාරණේ කවි	Yoga Dharane Kavi
13. ගඩු වෙද පොත	Gadu Veda Potha
14. දෛවඥයාගේ මංගල්‍ය	Daivagna Muka Manjusava
15. ගුලි කල්ක වෙද පොත	Guli Kalka Veda Potha
16. ගලකරාවට	Galakaravata
17. ගඩු වෙද පොත	Gadu Veda Potha
18. කැපුම් වෙද පොත	Kapum Veda Potha
19. විරේක හා බඩු කඩුත්තුවට බෙහෙත්	Vireka & Badu Kaduttuvata Beheth
20. බෙහෙත් සහ ගුලි	Beheth & Guli
21. භූත කන්දප්පමස්වර ගුලිය	Bhutha Kantappu Mesvara Guliya
22. කිම්බරු බෙහෙත් නොහොත් සනුවන්ට බෙහෙත්	Cimrupu Beheth (<i>alias</i>) Panuwanta Beheth
23. කෝල වලිප්පුවට බෙහෙත්	Cola Valippuvata Beheth
24. ජීවර වෙද පොත	Jvara Veda Potha
25. කෝල සන්නි වෙද පොත	Cola Sanni Veda Potha
26. විරේක සහ වාත වෙද පොත	Vireka & Vatha Veda Potha
27. මල්වර තැනක්	Malvara Nakath
28. අතීසාරයට බෙහෙත්	Atheesarayata Beheth
29. ජීවර ලෙඩට	Jvara Ledata

APPENDIX III (b)

Ratnapura Nation Museum

DONATIONS — PALAEONTOLOGY

Name and Address of Donor	Object	Site	Locality and Name of land	R'pura Museum Regd. No.
Mr. P. A. Surabiel, Pohorabava, Parakaduva	A fragment of a Bovine leg bone	Gem Pit at Depth 9 ft.	Pohorabava, Kannagarayage Kumbura	F. 486
Mr. E. H. Guneris, Hopitigala, Kekunagoda	A Rhinoceros tooth broken at one edge	Gem Pit at Depth 20½ ft.	Badaammuva, Hal-dola, Kerangoda	F. 489
Mr. N. Babasingho Mudalali, Pathakada, Pelmadulla	One Bovine tooth	Gem Pit at Depth 8 ft.	Mavatha Kumbura, Moratota	F. 490
Mr. V. G. T. Elapata, Bandaranayake Mavatha, Ratnapura	One Elephant molar	Gem Pit at 23½ ft.	Polwatte Kumbura, Panapitiya, Gabbela	F. 491
Mr. H. Sarnelis, Pahalgama, Ellavala,	Fragment of an unidentified bone	River at Pahalgama, Ellavala, at 12ft. Depth	Pahalagama, Ellavala	F. 492
Mr. L. P. Karunaratne, Batuhena, Hidellana	8 pieces of an Elephant molar	Gem Pit at Depth 12 ft.	Koravakvila, Edandevala	F. 496
Mr. B. M. Sirimanis, Batuhena, Hidellana	A claw of a crab	Gem Pit at Depth 7 ft.	Alugolakumbura, Pahalakella, Batuhena	F. 499
Mr. L. M. Peter, Hedellana, Ratnapura	3 pieces of a Rhinoceros tooth	Gem Pit at Depth 15ft.	Keravakvila ..	F. 500 (a-c.)
Mr. K. Punchimahatmaya, Weralupe, Ratnapura	3 Teeth of a Gaur	Gem Pit at Depth 6 ft.	Pahala Holuwe Kumbura, Weralupe, Ratnapura	F. 503 (a-c.)
Mr. J. M. Gunatilake, Batuhena Vidyalaya, Hidellana, Ratnapura	Two deer teeth	Gem Pit at Depth 7½ ft.	Kekiranakumbura, Kosgoda near Edandevala	F. 508 (a-b)
Mr. H. A. Somapala, Millavitiya, Kuruvita	Jaw of <i>Bubalus bubalis migona</i>	Gem Pit at Depth 13 ft.	Koravakvila, Edandevala	F. 527
Mr. K. A. Podi Appuhamy, Kahangama, Kuruvita	Jaw of <i>Bubalus bubalis migona</i>	do. ..	do. ..	F. 528
Mr. J. Martin, Muvagankonde, Ratnapura	Part of a carapace of a terrapin	Gem Pit at Depth 19 ft.	Balahapuva, Muvagama, Ratnapura	F. 529
do. ..	A small part of a skull of an elephant	do. ..	do. ..	F. 530
do. ..	A tooth of <i>Bubalus bubalis migona</i>	do. ..	do. ..	F. 532
Mr. C. Justin de Silva, Milla-kade, Dedampe	A tooth of porcupine	Gem Pit at Depth 14 ft.	Silvanbanakwatta, Dodampe	F. 534
Mr. G. H. Kamelsingho, Moratota	Part of an elephant molar	Gem Pit at Depth 14 ft.	Mavathakumbura, Moratota	F. 535
do. ..	A highly fossilized unidentified leg bone	do. ..	do. ..	F. 536
Mr. O. M. Janis Singho, No. 133, Kospelawinna, Ratnapura	Three vertebrae of Hippopotamus	Gem Pit at Depth 13 ft.	Keravakvila, Edandevala	F. 538 (a-c)
Mr. W. Sirisena, Kospelawinna, Ratnapura	Part of a vertebra of Hippopotamus	do. ..	do. ..	F. 542

Name and Address of Donor	Object	Site	Locality and Name of land	R'pura Museum Regd. No.
Mr. K. M. Gunawardane, Kahangama, Kuruvita	Hippopotamus incisor (probably)	Gem pit at Depth 13 ft.	Korawakvila Edandevala	F. 543
Mr. V. G. T. Elapata, Bandaranayake Mawata, Ratnapura	A Hippopotamus molar	Gem Pit at Depth 18 ft.	Gonapitiya, Kuruvita	F. 544
Mr. Robert Deheragoda ..	An Elephant molar with 9 folds	Gem Pit at Depth 18 ft.	Tippolavatta, Ellavala	F. 547
Mr. V. Gunawardena, Ellavala	A Rhinoceros tooth	Gem Pit at Depth 16 ft.	Halvela Kumbura, Ellavala	F. 550
Mr. M. A. Daniel Appuhamy Udugama, Embilipitiya	Tooth of the extinct Pig	Gem Pit at Depth 10 ft.	Tanketiya, Demodera, near Valave ganga, Valave	F. 551
Mr. R. Gunawardena, Ellavala	A fossilized mollusc shell	Gem Pit at Depth 12 ft.	Menikpathele Kumbura, Ellavala	F. 552
do.	Part of a Hippopotamus tooth	do.	do.	F. 553
Mr. Podimahatmaya, Rathkaraupva, Ratnapura	A Bovine tooth	Gem Pit at Depth 8 ft.	Valave Ganga, at Rathkaraupva	F. 554
Mr. B. M. Sirimanis, Batuhena, Hidellana	3 leg bone fragments of a bovine	Gem Pit at Depth 12 ft.	Koravakvila, Edandevala	F. 555 (a-c)
Dr. D. O. Buthpitiya, D. M. O. Avissavella	4 folds of an elephant molar	Gem Pit ..	Eheliyagoda ..	F. 556

APPENDIX III (c)

Ratnapura National Museum

PURCHASES—PALAEONTOLOGY

Name and Address of Donor	Site	Locality	R'pura Museum Regd. No.
A vertebrate fossil (unidentified)	Gem Pit at Depth 21½ ft.	Balahapurva, Muvagama, Ratnapura	F. 487
do.	do.	do.	F. 488
Highly fossilized scale of Pangolin	Gem Pit at Depth 9 ft.	Korawakvila, Edandevala	F. 493
Fossilized tooth of extinct Pig			F. 494
Five folds of an Elephant molar			F. 495
Part of a Hippopotamus tusk	Gem Pit at Depth 13½ ft.	Kudamaha, Kumbura, Kahangama	F. 501
One Elephant molar	Gem Pit at Depth 12 ft.	Koravakvila, Edandevala	F. 504
do.			F. 504
do.			F. 506
One Elephant molar	Gem Pit at Depth 9 ft.	Tibbotuwadeniya, Mahin-goda, Eheliyagoda	F. 507
Three Elephant molars	Gem Pit at Depth 12 ft.	Mulakadasella, Gorakaela, Dodampe	F. 509 (a-c)
Part of a jaw of <i>Bubalus bubalis miona</i>	Gem Pit at Depth 15½ ft.	Lindagavakumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 510
Two fragments of a Hippopotamus tooth	Gem Pit at Depth 10 ft.	Korawakvila, Edandevala	F. 511 (a-b)
Part of a Hippopotamus tusk badly broken			F. 512
A tooth of a deer			F. 513
Two bovine teeth	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 514 (a-b)
Fragments of a Hippopotamus tooth			F. 515
Fragments of a Rhinoceros tooth			F. 516
Part of an antler of deer	do.	do.	F. 517
Six fragments of an Elephant's leg bone			F. 518 (a-f)

<i>Name and Address of Donor</i>	<i>Site</i>	<i>Locality</i>	<i>R'pura Museum Regd. No.</i>
Part of a bovine tooth (probably buffalo)	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 519
Vertebra of a Hippopotamus and fragments of ribs	Gem Pit at Depth 20 ft.	Galmava Kumbura, Eheliyagoda	F. 520 F. 521 (a-h)
Two Rhinoceros teeth fragments	Gem Pit at Depth 15½ ft.	Balahapuva, Muvagama, Ratnapura	F. 522
One bovine tooth	Gem Pit at Depth 12 ft.	Kandekumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 523
Two bovine teeth	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 524 (a-b)
Two bovine teeth (probably buffalo)	do. ..	do.	F. 525 (a-b)
One tooth of a Rhinoceros (found in association with Lion's tooth)	do. ..	do.	.. F. 526
One Rhinoceros tooth	Gem Pit at Depth 7½ ft.	Kamalkumbura, Pohorabava	F. 531
A tooth of a deer	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 533
Leg bone of a Hippopotamus, with the broken knee cap, (in all 9 fragments)	Gem Pit at Depth 16½ ft.	Galmavakumbura, Kote-goda, Eheliyagoda	F. 537 (a-h)
Three fragments of vertebrae of Hippopotamus	Gem Pit at Depth 13 ft.	Kerawakvila, Edandevala	.. F. 539 (a-c)
Three fragments of Hippopotamus's ribs			F. 540 (a-c)
A leg bone of Hippopotamus	Gem Pit at Depth 15 ft.	Lindagava Kumbura, Muvagama, Ratnapura	F. 545
Fragments of the skull of a deer and of the skull of an elephant			F. 546
A tooth of a Rhinoceros	Gem Pit at Depth 13½ ft.	Goda Aswedduma Kumbura, Ellavala	F. 549
A Rhinoceros tooth	Gem Pit at Depth 16 ft.	Halvela Kumbura, Ellavala	F. 550

APPENDIX III (d)

Ratnapura National Museum

DONATIONS — PREHISTORY SECTION

<i>Name and Address of Donor</i>	<i>Object</i>	<i>Site</i>	<i>Locality and Name of Land</i>	<i>R'pura Museum Regd. No.</i>
Mr. A. H. Dingibaba, Pahala Hakamuva, Ratnapura	A potsherd	Gem Pit at Depth 19½ ft.	Pinasswedduma, Hakamuva, Ratnapura	P. H. 41
Mr. K. K. A. Edwin, Bathgangoda, Pelmadulla	An artefact	Gem Pit at Depth 12 ft.	Kutapitiyawella, Pelmadulla	P. H. 45
Mr. D. W. Digoarachchi, Village Headman, Bulugahapitiya, Eheliyagoda	An artefact	Gem Pit at Depth 12 ft.	Ottuwanpitadeniya, near Palegala, Eheliyagoda	P. H. 46

APPENDIX III (e)

Ratnapura National Museum

PREHISTORY SECTION — PURCHASES

<i>Object</i>	<i>R'pura Museum Regd. No.</i>
A stone artefact of the Ratnapura Culture phase P. H. 39
A stone artefact of the Ratnapura Culture phase P. H. 40
A chopper P. H. 44

APPENDIX III (f)

Ratnapura National Museum

PRE-HISTORY SECTION—COLLECTION

<i>Object</i>	<i>Site</i>	<i>R'pura Museum Reg. No.</i>
A Pitted Stone artefact ..	In a gem pit Depth 4 ft. at Ihawalawatta, Veralupe, Ratnapura	P. H. 38
A hexagonal quartz artefact ..	In a gem pit Depth 9 ft. at Korawakvila, Edandevala	P. H. 42

APPENDIX III (g)

Ratnapura National Museum

DONATIONS—ANTHROPOLOGY

<i>Name and Address of Donor</i>	<i>Object</i>	<i>Site</i>	<i>Locality and Name of land</i>	<i>R'pura Museum Reg. No.</i>
Mr. M. A. Premachandradasa Karapincha Kade, Hidel- lana	One oil lamp made of clay	Gem Pit at Depth 10 ft.	Koravakvila, Edan- devala	62. 5.38
Mr. J. K. Hinniappuhamy, Pahalagama, Ellavala	One Arecanut cut- ter, and one mineral bead	Gem Pit at Depth 12 ft.	Waluvewatta, Ella- vala	62. 7.38 62.8.38
Mr. K. W. Seneris, Kosgoda, Kahengama, Ratnapura	One spear head	Gem Pit at Depth 15 ft.	Geraliyadde, Kos- goda	62. 9.39
Mr. M. H. Martin, Kitulpe, Kahengama, Ratnapura	Part of a worn mamoty	..	Ihalakaduva, Kitul- pe	62.10.39
Mr. K. M. Chandrasekera, Gorakela, Dodampe	Part of an iron blade	Gem pit at Depth 5 ft.	Habessa Mookalana, Okkampitiya	62.11.39
Mr. K. A. Karunapala Ulu- gedera, Kosgoda, Kahan- gama, Ratnapura	One part of a Mulcara grinding stone (upper portion)	Gem Pit at Depth 6½ ft.	Heenatiyandola Kum- bura, Kahangama, Ratnapura	62.12.39
Mr. D. W. Digoarachchi, Village Headman, Bulu- gahapitiya, Eheliyagoda	A broken <i>Yaula</i> (English equi- valent : Drill)	Gem Pit at Depth 12 ft.	Ottuwanpitadeniya, near Palegala, Eheliyagoda	62.15.40
Mr. C. A. Chandanahamy, Gonapitiya, Kuruvita	Around potsherd	Gem Pit at Depth 6 ft.	Habessa Mookalana, Okkampitiya	62.16.40
Mr. C. A. Chandanahamy, Gonapitiya, Kuruvita	Two pebbles from <i>gem sand</i> (Sin- hala term <i>Illam</i>)	do. ..	do. ..	62.17.40 (a-b)
Mr. V. G. T. Elapata, Ban- daranayake Mavata, Ratnapura	A dagger (Sin- hala equiva- lent: <i>Ulpitiya</i>)	62.19.40
Mr. R. H. Siyaneris, Milla- kade, Dodampe	A coin of the period of King • Buvaneka Ba- hu (A. C. 1274- 1284)	Gem Pit at Depth 8 ft.	Koravakvila, Edan- devala	62.22.40
Mr. M. A. Daniel Appuhamy, Udagama, Embilipitiya	A bead ..	Gem Pit at Depth 10 ft.	Tanketiya, Demodera (near Valave Ganga, Valave)	62.33.41

APPENDIX III (h)

Ratnapura National Museum

ANTHROPOLOGY—PURCHASES

<i>Object</i>	<i>Site</i>	<i>Locality and Name of land</i>	<i>R'pura Museum Reg. No.</i>
One worn out spear-head ..	Gem Pit	.. Devalegava, Hakamuva	.. 62. 1.38
One stuiver Hakamuva	.. 62. 2.38
A coin of recent origin depicting the wedding of Rama and Sita 62. 3.38
Two Mulckara mammoties ..	Gem Pit	.. Pansalkumbura, Kahawatta	.. 62. 4.38 (a-b)
One worn out ancient arecanut cutter	Gem Pit	.. Muvagma, Ratnapura	.. 62. 6.38
Two mineral beads ..	Gem Pit at 10½ ft.	Avoradeniya Kumbura, Muvagama, Ratnapura	62.13.39
A mask of Kulagora Rakaha	..	Malvala	.. 62.14.40
A Yak Beraya (Beraya—Drum) made of Kalu Tal Wood	..	do.	.. 62.18.40

APPENDIX IV

Jaffna National Museum

ETHNOLOGICAL SECTION—ACQUISITIONS

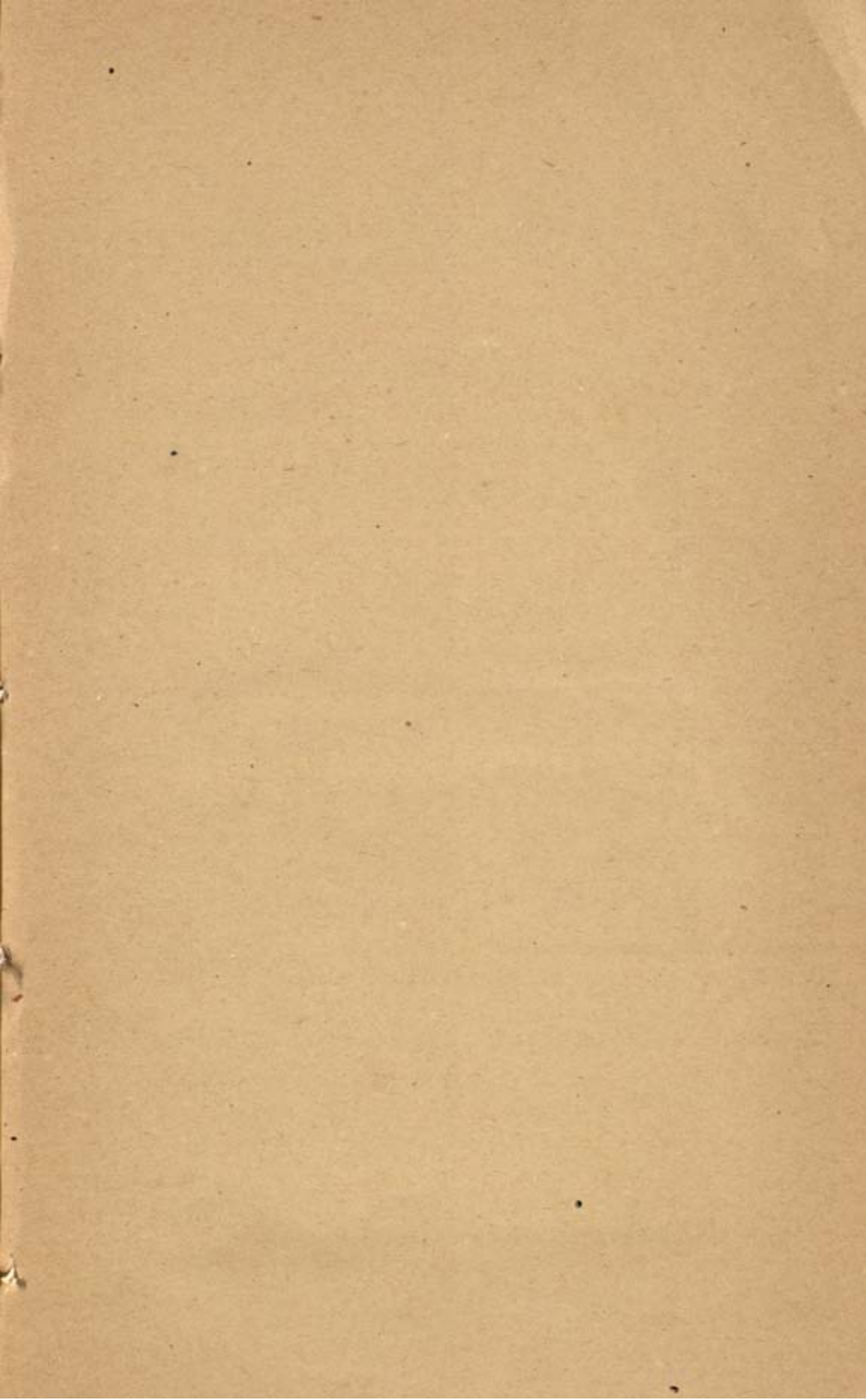
<i>Object</i>	<i>Jaffna Museum Reg. No.</i>
One pair of silver bangles worn by Muslim girls ..	} 62.751.34
One pair of antique silver bangles	

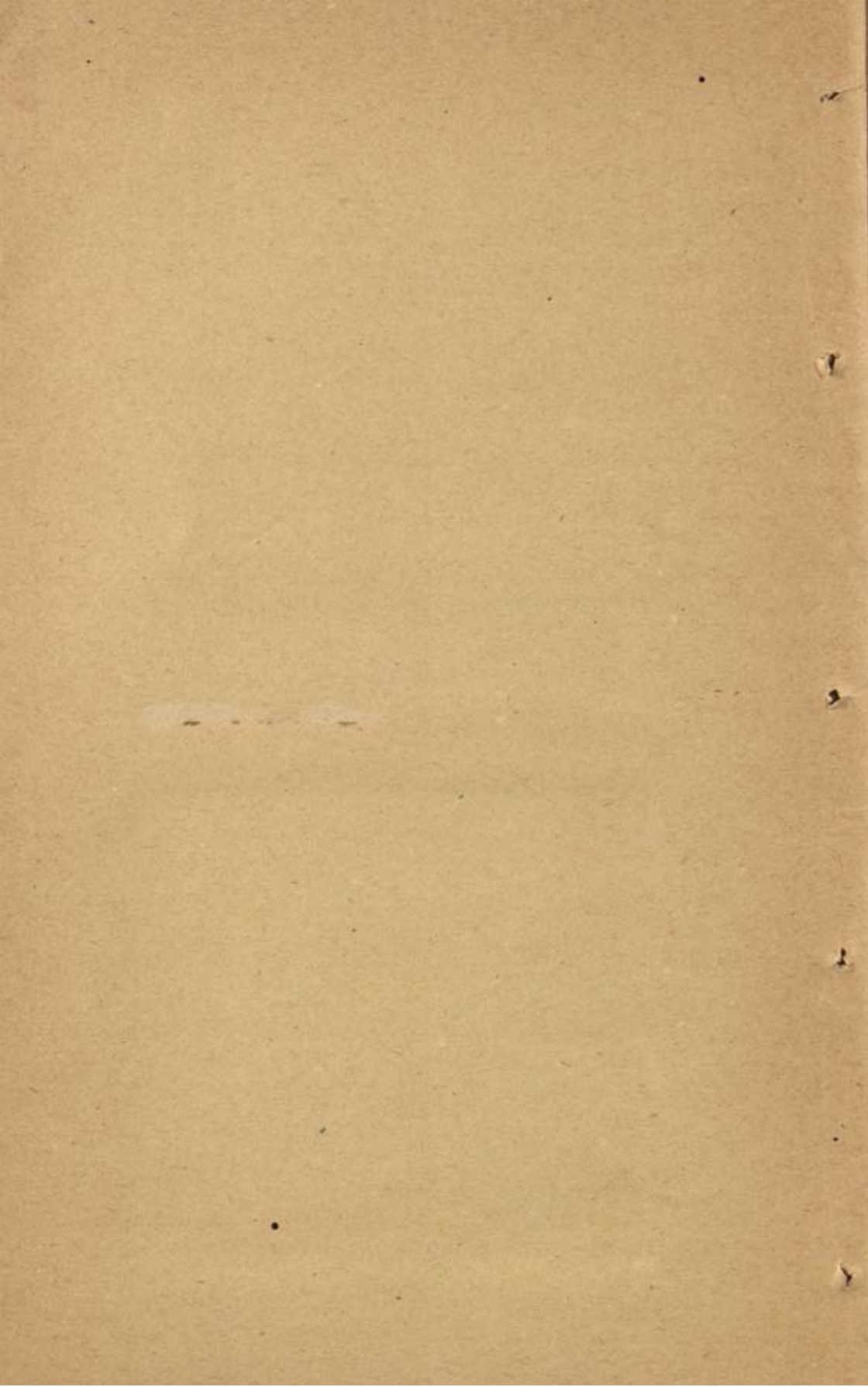
EXPLANATION OF PLATES

Plate I—The newly completed western half of the North Wing of the Colombo National Museum.

Plate II—A reconstruction of the mandible of the extinct hippopotamus of Ceylon *Hexaprotodon sinhaleyus* Deraniyagala (fig. 1) based upon the left half of the mandible dug up from a gem pit at Ellavala (fig. 2).

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI

Please help us to keep the book
clean and moving.
